

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KONCESIJAMA

ZAGREB, STUDENI 2012.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O KONCESIJAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju postupci davanja koncesija, ugovor o koncesiji, prestanak koncesije, pravna zaštita u postupcima davanja koncesije, politika koncesija, te druga pitanja u vezi s koncesijama.

(2) Koncesija je pravo koje se stječe ugovorom.

(3) Vrste koncesija su:

- koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra,
- koncesija za javne radove,
- koncesija za javne usluge.

(4) Ugovor o koncesiji za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra jest ugovor čiji je predmet korištenje općeg ili drugog dobra za koje je zakonom određeno da je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku.

Ugovor o koncesiji za javne radove jest ugovor istovjetan ugovoru o javnim radovima, a razlikuje se samo u činjenici da se naknada za radove koji će se izvesti sastoji samo od prava na iskorištavanje tih radova ili od tog prava zajedno s plaćanjem od strane davatelja koncesije. Ugovor o koncesiji za javne usluge jest ugovor istovjetan ugovoru o javnim uslugama, a razlikuje se samo u činjenici da se naknada za pružene usluge sastoji samo od prava na iskorištavanje tih usluga ili od tog prava zajedno s plaćanjem od strane davatelja koncesije.

(5) Ako su predmet koncesije i radovi i usluge (mješoviti ugovori), u odlučivanju radi li se o koncesiji za javne radove ili koncesiji za javne usluge primijenit će se odgovarajuće odredbe propisa kojim se uređuje javna nabava.

(6) Pravo iskorištavanja radova i/ili usluga iz stavka 2. alineja 2. i 3. ovoga članka znači i prijenos na koncesionara značajnog dijela operativnog rizika vezanog uz predmet koncesije za javne radove ili javne usluge. Smatrat će se da je koncesionar preuzeo značajan dio operativnog rizika ako mu nije, posredno ili neposredno, zajamčeno od strane davatelja koncesije da će ostvariti povrat realizirane investicije ili troškova koji proizlaze iz upravljanja radovima i/ili uslugama koji su predmet koncesije. Operativni rizik znači rizik vezan za korištenje radova ili pružanje usluga ili rizik vezan za dostupnost objekta infrastrukture izgrađenog ili korištenog za pružanje usluga krajnjim korisnicima u skladu s ugovorom o koncesiji.

(7) Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom odgovarajuće se primjenjuju posebni zakoni, propisi kojim se uređuje javna nabava, te ostali propisi Republike Hrvatske.

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 2004/17/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. godine kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga (SL L 134, 30.4.2004.);
- Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2004/18/EZ od 31. ožujka 2004. godine o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga (SL L 134, 30.4.2004.);
- Direktiva 2007/66/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. godine o izmjenama i dopunama Direktiva Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ s obzirom na poboljšanje učinkovitosti revizijskih postupaka kod dodjele javnih ugovora (SL L 335, 20.12.2007.)

Značenje pojmova

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Davatelj koncesije* je tijelo, odnosno pravna osoba koja je, u skladu s ovim Zakonom, nadležna za davanje koncesije.
2. *Koncesionar* je gospodarski subjekt s kojim je davatelj koncesije sklopio ugovor o koncesiji.
3. *Gospodarski subjekt* je fizička ili pravna osoba ili zajednica tih osoba koja na tržištu nudi izvođenje radova i/ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga.
4. *Ugovor o koncesiji* je ugovor koji su sklopili davatelj koncesije s jedne strane i gospodarski subjekt kao odabrani najpovoljniji ponuditelj odnosno gospodarski subjekt kojem je koncesija dana na temelju neposrednog zahtjeva s druge strane, a sadrži odredbe o međusobnim pravima i obvezama vezanim uz danu koncesiju.
5. *Naknada za koncesiju* je naknada koju plaća koncesionar na temelju ugovora o koncesiji.
6. *Registar koncesija* je jedinstvena elektronička evidencija ugovora o koncesijama danima na području Republike Hrvatske.
7. *Odluka o davanju koncesije* je upravni akt koji donosi davatelj koncesije na prijedlog stručnog povjerenstva za koncesiju nakon pregleda i ocjene pristiglih ponuda, odnosno nakon zaprimanja zahtjeva i utvrđenja ispunjenja uvjeta za dobivanjem koncesije.
8. *Ponuditelj* je gospodarski subjekt koji je dostavio ponudu u postupku davanja koncesije.
9. *Ugovor o javnim radovima* je ugovor u smislu propisa kojim se uređuje javna nabava.
10. *Ugovor o javnim uslugama* je ugovor u smislu propisa kojim se uređuje javna nabava.
11. *Javno-privatno partnerstvo* je dugoročan ugovorni odnos u smislu propisa kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo.
12. *Poseban zakon* je zakon kojim se uređuju pitanja vezana za koncesije koje se daju za djelatnosti i u područjima uređenima tim zakonom.
13. *Sektorski naručitelj* ima značenje u smislu propisa kojim se uređuje javna nabava.
14. *Društvo posebne namjene* ima značenje u smislu propisa kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Davatelj koncesije

Članak 4.

(1) Davatelj koncesije može biti:

- a) Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, u ime Republike Hrvatske,
- b) nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u ime jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te
- c) pravne osobe posebnim propisima ovlaštene za davanje koncesija.

(2) Kada je davatelj koncesije Hrvatski sabor ili Vlada Republike Hrvatske, sve pripremne radnje za davanje koncesije iz Glave II. ovoga Zakona kao i postupak davanja koncesije iz Glave III. ovoga Zakona, osim donošenja odluke o davanju koncesije odnosno odluke o poništenju postupka davanja koncesije, može provoditi nadležno ministarstvo.

(3) Podjela poslova iz stavka 2. ovoga članka uređuje se posebnim zakonom.

(4) Kada se postupak davanja koncesije provodi prema propisu kojim se uređuje javna nabava, davatelj koncesije imat će značenje javnog naručitelja prema tom propisu.

Predmet koncesije

Članak 5.

(1) Koncesija se daje u različitim područjima i za različite djelatnosti, a osobito:

- 1. za istraživanje i/ili eksploataciju mineralnih sirovina,
- 2. za korištenje voda,
- 3. za pravo lova na državnim lovištima i uzgajalištima divljači,
- 4. na pomorskom dobru,
- 5. za pojedine djelatnosti unutar zaštićenih područja prirode, te za korištenje drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti i speleoloških objekata,
- 6. u području energetike,
- 7. za obavljanje linijskog i obalnog pomorskog i riječnog prijevoza,
- 8. za luke,
- 9. za javne ceste,
- 10. za javni prijevoz,
- 11. za zračne luke,
- 12. u području sporta,
- 13. na kulturnim dobrima,
- 14. za komunalne djelatnosti,
- 15. u području javnih vodnih usluga,
- 16. u području željeznica,
- 17. u području žičara,
- 18. za djelatnosti gospodarenja otpadom,
- 19. u području turizma,
- 20. u području zdravstva,
- 21. za pružanje medijskih usluga televizije i radija, te
- 22. za slobodne zone.

(2) Gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, izvođenje javnih radova i pružanje javnih usluga na područjima iz stavka 1. ovoga članka može se ostvariti samo na temelju sklopljenog ugovora o koncesiji. Ako tijela odnosno pravne osobe iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona sklope pravni posao s gospodarskim subjektom, u područjima i za djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, a koji ima bitne sastojke ugovora o koncesiji iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona, smatrat će se da je sklopljen ugovor o koncesiji.

(3) Koncesija se ne može dati na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske i na drugim dobrima utvrđenim posebnim propisima.

(4) Posebna pitanja vezana za davanje koncesija u područjima, odnosno za djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka uređuju se i posebnim zakonom.

Izuzeća od primjene Zakona

Članak 6.

(1) Ovaj se Zakon ne primjenjuje:

1. na koncesiju koja je, na temelju propisa Republike Hrvatske, određena kao klasificirana ili čije izvršenje, na temelju zakona ili drugih propisa Republike Hrvatske, zahtijeva primjenu mjera informacijske sigurnosti ili kada to zahtijeva zaštita bitnih interesa Republike Hrvatske;
2. na koncesiju na koju se primjenjuju drugačija pravila i koja se daje na temelju posebnih postupaka međunarodne organizacije;
3. na koncesiju na koju se primjenjuju drugačija pravila i koja se daje sukladno međunarodnom sporazumu između Republike Hrvatske i jedne ili više trećih država, potpisanim u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, i koja obuhvaća radove, robu ili usluge namijenjene zajedničkoj provedbi ili korištenju projekta od strane država potpisnica;
4. na koncesiju na koju se primjenjuju posebna pravila u skladu sa sklopljenim međunarodnim sporazumom koji se odnosi na razmještaj postrojbi i tiče se pothvata Republike Hrvatske, države članice ili treće države.

(2) O međunarodnom sporazumu iz stavka 1. točke 3. ovoga članka davatelj koncesije mora obavijestiti Europsku komisiju.

(3) U slučaju davanja koncesija iz stavka 1. ovoga članka davatelj koncesije mora o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za financije.

Članak 7.

Na koncesije za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i radija, ne primjenjuju se odredbe Glave III., IV., V., i VI. ovoga Zakona.

Članak 8.

(1) Ako je Republika Hrvatska ili davatelj koncesije vlasnik nekretnine na kojoj će se obavljati djelatnost za koju se namjerava dati koncesija, osoba koja stekne pravo koncesije stječe i pravo korištenja te nekretnine dok traje koncesija i to u onom opsegu koji je nužan za izvršavanje koncesije i na onom dijelu nekretnine na kojem će koncesija najmanje opterećivati nekretninu odnosno umanjivati njezinu vrijednost, ako Vlada Republike Hrvatske, od nje ovlašteno tijelo, ili drugo tijelo koje na temelju posebnog zakona upravlja odnosno raspolaže nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske ne odluči drukčije.

(2) Ako je za izvršavanje koncesije nužan prolaz ili provoz vozilima bez tereta ili s teretima preko nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske ili davatelja koncesije, osoba koja stekne pravo koncesije stječe i pravo služnosti prolaza odnosno provoza svim vozilima sa svim teretima na toj nekretnini, ako Vlada Republike Hrvatske, od nje ovlašteno tijelo, ili drugo tijelo koje na temelju posebnog zakona upravlja odnosno raspolaže nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske ne odluči drukčije.

(3) Davatelj koncesije dužan je u postupku pripremnih radnji obavijestiti ovlašteno tijelo da će se koncesija u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka obavljati na nekretnini u vlasništvu Republike Hrvatske.

(4) Koncesionar za stečeno pravo korištenja nekretnine odnosno pravo služnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka, uz naknadu za koncesiju, plaća i naknadu za nekretninu u skladu s posebnim propisima.

(5) Pravo korištenja nekretnine odnosno pravo služnosti koncesionara u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kao i visina naknade iz stavka 4. ovoga članka, sastavni je dio dokumentacije za nadmetanje u postupku davanja koncesije.

(6) Ako se koncesija daje za obavljanje djelatnosti na nekretnini koja nije u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno davatelja koncesije, ili ako je za izvršavanje koncesije nužan prolaz ili provoz vozilima preko nekretnine koja nije u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno davatelja koncesije, davatelj koncesije je dužan razriješiti imovinskopravne odnose s tom osobom prije početka postupka davanja koncesije.

(7) Iznimno od stavka 1., 2., i 6. ovoga članka posebnim zakonom može se propisati da je koncesionar dužan razriješiti imovinskopravne odnose prije sklapanja ugovora o koncesiji

Tajnost dokumentacije u postupcima davanja koncesije

Članak 9.

(1) Davatelj koncesije obavezan je čuvati i ne smije dati na uvid podatke iz dokumentacije gospodarskih subjekata koje su ti gospodarski subjekti, u skladu s posebnim propisima, označili poslovnom tajnom.

(2) Ako gospodarski subjekt označi određene podatke iz ponude poslovnom tajnom, obvezan je u ponudi navesti pravnu osnovu na temelju koje su ti podaci tajni.

(3) Gospodarski subjekti ne smiju označiti tajnim podatke o jediničnim cijenama, iznosima pojedine stavke, naknadi za koncesiju te podatke iz ponude u vezi s kriterijima za odabir ekonomski najpovoljnije ponude.

(4) Stavak 1. ovoga članka ne utječe na primjenu odredaba ovoga Zakona osobito o sadržaju odluke o davanju koncesije, odnosno odluke o poništenju postupka davanja koncesije i zapisnika koje davatelj koncesije dostavlja gospodarskim subjektima.

II. PRIPREMNE RADNJE ZA DAVANJE KONCESIJE

Članak 10.

(1) Pripremnim radnjama za davanje koncesije smatrat će se sve aktivnosti koje se provode radi davanja koncesije, a prethode početku postupka davanja koncesije.

(2) Pripremne radnje provodi davatelj koncesije u skladu s ovim Zakonom, posebnim zakonom, propisima kojim se uređuje javna nabava, te ostalim propisima ovisno o vrsti i predmetu koncesije.

(3) Pripremnim radnjama smatraju se osobito:

- imenovanje stručnog povjerenstva za koncesiju,
- izrada studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije,
- procjena vrijednosti koncesije, te
- izrada dokumentacije za nadmetanje.

Procjena vrijednosti koncesije

Članak 11.

(1) Davatelj koncesije računa procijenjenu vrijednost koncesije kao ukupnu vrijednost predmeta koncesije, izraženu u kunama bez poreza na dodanu vrijednost (PDV-a), uključujući sve moguće izmjene i opcije ugovora o koncesiji i maksimalnu vrijednost izmjena u skladu s člankom 33. ovoga Zakona.

(2) Procijenjena vrijednosti koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra računa se kao procijenjeni prihod koji će koncesionar, postupajući s pažnjom dobrog gospodarstvenika, ostvariti temeljem ugovora o koncesiji za vrijeme trajanja koncesije, umanjen za procijenjeni iznos naknade za koncesiju, te diskontiran na neto sadašnju vrijednost po diskontnoj stopi koju odredi davatelj koncesije, a koja odražava trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika koji su karakteristični za ulaganja srodna predmetu koncesije.

(3) Procijenjena vrijednost koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge računa se u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje javna nabava o procjeni vrijednosti nabave za ugovore o javnim radovima, odnosno za ugovore o javnim uslugama.

(4) Procijenjena vrijednost koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge uključivat će, pored određenog stavkom 3. ovoga članka, i procijenjeni prihod koji će koncesionar ostvariti naplatom od krajnjih korisnika usluge koja je predmet ugovora o koncesiji, kao i procijenjeni iznos svih plaćanja od strane davatelja koncesije za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

(5) Procijenjena vrijednost koncesije računa se temeljem podataka iz studije opravdanosti davanja koncesije, odnosno analize davanja koncesije.

(6) Ako davatelj koncesije predviđa nagrade ili isplate budućem koncesionaru, mora ih uzeti u obzir prilikom izračuna procijenjene vrijednosti koncesije.

(7) Procijenjena vrijednost koncesije mora biti valjano određena u trenutku u kojem davatelj koncesije započinje postupak davanja koncesije.

(8) Pri izračunu procijenjene vrijednosti koncesije uzimaju se tržišne cijene u trenutku izračuna ili eventualna cijena usluge koja će se primijeniti u postupku davanja koncesije ili cijena usluge uređena posebnim zakonom, ako je primjenjivo.

(9) Na sva pitanja izračuna procijenjene vrijednosti koncesije koja nisu uređena ovim člankom ili ih nije moguće na odgovarajući način provesti, primjenjuju se i odredbe posebnog zakona.

Studija opravdanosti davanja koncesije

Članak 12.

(1) Studiju opravdanosti davanja koncesije izrađuje davatelj koncesije.

(2) U izradi studije opravdanosti davanja koncesije davatelju koncesije mogu pomoći vanjski stručni savjetnici.

(3) Studijom opravdanosti davanja koncesije posebno se uzimaju u obzir javni interes, utjecaj na okoliš, zaštitu prirode i kulturnih dobara, financijski učinci koncesije na državni proračun Republike Hrvatske, odnosno proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te usklađenost s gospodarskim razvojnim planovima i planovima davanja koncesija iz članka 56. ovoga Zakona.

(4) Kod koncesije za javne usluge procijenjene vrijednosti manje od 2.000.000 EUR, u kunskoj protuvrijednosti, bez PDV-a i koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra davatelj koncesije može umjesto studije opravdanosti davanja koncesije izraditi analizu davanja koncesije. Analiza davanja koncesije mora na odgovarajući način obuhvatiti elemente studije opravdanosti davanja koncesije iz članka 13. ovoga Zakona kako bi se postupak davanja koncesije mogao provesti u skladu s načelima i pravilima postupka davanja koncesije uređenih ovim Zakonom.

(5) Kod koncesija za javne usluge i koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, a kada se više koncesija istovremeno daje za isti ili sličan predmet koncesije,

davatelj koncesije može izraditi jednu studiju opravdanosti davanja koncesije za sve koncesije, pazeći pri tome da studija jasno utvrdi posebnosti i sve elemente nužne za davanje svake od koncesija.

(6) Kod koncesije za javne usluge i koncesije za javne radove koja ima značajke javno-privatnog partnerstva te na koju se primjenjuju propisi kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo, davatelj koncesije umjesto studije opravdanosti davanja koncesije izrađuje prijedlog projekta javno privatnog partnerstva na način kako je to određeno propisom kojim se uređuje javno privatno partnerstvo.

(7) Prijedlog projekta javno privatnog partnerstva iz stavka 6. ovoga članka obavezno sadrži sve podatke i informacije određene člankom 13. ovoga Zakona.

(8) Sva pitanja vezana za studiju opravdanosti davanja koncesije i analizu davanja koncesije koja nisu uređena ovim Zakonom uređuju se posebnim zakonom.

Sadržaj studije opravdanosti davanja koncesije

Članak 13.

(1) Studija opravdanosti davanja koncesije sastoji se osobito od operativnog sažetka, općeg dijela, tehničke, financijske, ekonomske i pravne analize, po potrebi analize utjecaja na okoliš, odnosno prirodu, kulturna dobra i zdravlje, te pripadajućih priloga, zaključka i preporuka.

(2) Operativni sažetak studije opravdanosti davanja koncesije sadrži osobito: opis predmeta i svrhe/cilja koncesije, popis i obrazloženje primjene propisa koji se primjenjuju na davanje koncesije, pregled osnovnih zaključaka studije, izvore informacija i podataka, te podatke o autorima studije.

(3) Opći dio studije opravdanosti davanja koncesije sadrži osobito: određenje vrste i predmeta koncesije, određenje radova i/ili usluga koji su predmet koncesije, mogućnost davanja koncesije na zahtjev, mogućnost davanja podkoncesije, uvjeta pod kojima se radovi izvode i usluge pružaju, načela upravljanja i nadzora nad koncesijom, hodogram provedbe postupka davanja koncesije i izvršenja ugovora o koncesiji.

(4) Tehnička analiza studije opravdanosti davanja koncesije sadrži, osobito: opis područja/djelatnosti i/ili građevine koja se daje u koncesiju, razradu tehničkih uvjeta i elemenata vezanih za projektiranje i građenje i/ili rekonstrukciju, opremanje i održavanje građevine koja je predmet koncesije, tehničke i ostale preduvjete za početak građenja, procjenu kapitalnih troškova i troškova upravljanja i održavanja građevine, te pružanja usluga koje su predmet koncesije.

(5) Financijska i ekonomska analiza studije opravdanosti davanja koncesije sadrži, osobito: analizu troškova i koristi koncesije u odnosu na proračun davatelja koncesije, odnosno državni proračun Republike Hrvatske i/ili proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te financijske izvedivosti koncesije u odnosu na koncesionara, u skladu sa standardima struke i međunarodnim standardima.

(6) Pravna analiza studije opravdanosti davanja koncesije sadrži, osobito: popis i obrazloženje primjene propisa koji se primjenjuju na davanje koncesije, utvrđenja i analize imovinsko-pravnih pitanja, te preporuka vezanih za uvjete davanja koncesije, posebnih uvjeta koje koncesionar i davatelj koncesije moraju ispuniti, razloga/uvjeta za i posljedica raskida ugovora o koncesiji, pitanja osiguranja izvršenja ugovora o koncesiji, analize prava financijskih institucija i drugih pitanja financijske podrške koncesije, pitanja prijenosa objekta s koncesionara na davatelja koncesije, te način i uvjete rješavanja sporova.

(7) Iznimno, studija opravdanosti davanja koncesije može sadržavati samo dio elemenata iz stavaka 1. do 6. ovoga članka, ovisno o procjeni davatelja koncesije i u skladu s odredbama posebnog zakona.

(8) Studija opravdanosti davanja koncesije ili analiza davanja koncesije mora uvijek sadržavati: određenje vrste i predmeta koncesije, procijenjenu vrijednost ugovora o koncesiji, predložene minimalne uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta, rok na koji se daje koncesija, obrazloženje ima li koncesija značajke javno-privatnog partnerstva, te sve ostale podatke nužne za izradu dokumentacije za nadmetanje.

Stručno povjerenstvo za koncesiju

Članak 14.

(1) Prije početka postupka davanja koncesije, davatelj koncesije imenuje stručno povjerenstvo za koncesiju.

(2) Davatelj koncesije imenuje članove stručnog povjerenstva pravne, ekonomske, tehničke i druge odgovarajuće struke, ovisno o predmetu i značajkama koncesije. Članovi stručnog povjerenstva ne moraju biti zaposlenici davatelja koncesije.

(3) Broj članova stručnog povjerenstva mora biti neparan, no ne smije biti veći od 7 članova.

(4) Član stručnog povjerenstva ne smije imati izravnih ili neizravnih osobnih interesa u bilo kojoj aktivnosti koji bi doveli do sukoba tih interesa s njegovim dužnostima u radu stručnog povjerenstva što potvrđuje potpisivanjem izjave o neovisnosti čime jamči da nije u sukobu interesa, u skladu s posebnim propisima koji uređuju sprječavanje sukoba interesa.

(5) Kod koncesija koje se daju u skladu s propisom kojim se uređuje javna nabava, najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora imati važeći certifikat u području javne nabave.

(6) Kod koncesija koje se daju u skladu s propisima kojima se uređuje javna nabava stručno povjerenstvo ima ulogu ovlaštenog predstavnika javnog naručitelja u skladu s propisima kojima se uređuje javna nabava.

(7) Kod koncesija za javne usluge i koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, a kada se više koncesija istovremeno daje za isti ili sličan predmet koncesije, davatelj koncesije može osnovati jedno stručno povjerenstvo za sve koncesije, pazeći pri tome da stručno povjerenstvo u svome radu uzme u obzir posebnosti svake od koncesija.

(8) Davatelj koncesije obavezan je obavijestiti ministarstvo nadležno za financije o namjeri osnivanja stručnog povjerenstva iz ovoga članka.

(9) Ministarstvo nadležno za financije može imenovati svojeg predstavnika u stručno povjerenstvo u roku od deset dana od dana zaprimanja obavijesti iz stavka 8. ovoga članka.

(10) Kod koncesija s obilježjima javno-privatnog partnerstva, davatelj koncesije obavezan je zatražiti imenovanje predstavnika ministarstva nadležnog za financije kao člana stručnog povjerenstva.

(11) Iznimno od stavaka 1. do 10. ovoga članka, poslove stručnog povjerenstva za koncesiju čiji je predmet obavljanje djelatnosti radija i televizije obavlja nezavisno regulatorno tijelo u skladu s odredbama posebnog zakona.

(12) Zadatci stručnog povjerenstva za koncesiju su:

1. suradnja s davateljem koncesije pri izradi studije opravdanosti davanja koncesije, odnosno analize davanja koncesije, pri pripremi utvrđivanja uvjeta za davanje koncesije određenih posebnim zakonom i izradi dokumentacije za nadmetanje te pri definiranju uvjeta sposobnosti i kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuditelja,
2. analiza koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge radi utvrđivanja sadrži li koncesija i obilježja javno-privatnog partnerstva u skladu s člankom 15. ovoga Zakona,
3. pregled i ocjena pristiglih ponuda i/ili zahtjeva za sudjelovanje, u skladu s pravilima postupka davanja koncesije,
4. utvrđivanje prijedloga odluke o davanju koncesije ili prijedloga odluke o poništenju postupka davanja koncesije, te obrazloženja tih prijedloga,
5. obavješćavanje nadležnog državnog odvjetništva o namjeri davanja koncesije čija djelatnost će se obavljati na nekretnini u vlasništvu Republike Hrvatske ili koncesije koja se odnosi na opće dobro ili drugo dobro za koje je zakonom određeno da je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku prije početka postupka davanja koncesije, te
6. obavljanje svih ostalih radnji potrebnih za provedbu postupka davanja koncesije.

(13) Stručno povjerenstvo za koncesije o svom radu vodi zapisnik koji potpisuju svi članovi povjerenstva.

Koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge s obilježjima javno-privatnog partnerstva

Članak 15.

(1) Pri procjeni ima li koncesija za javne radove ili koncesija za javne usluge i obilježja javno-privatnog partnerstva temeljem članka 14. stavka, 12., točke 2. ovoga Zakona stručno povjerenstvo primjenjuje odredbe propisa kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo u dijelu kojim se uređuje definicija javno-privatnog partnerstva.

(2) U postupku iz stavka 1. ovoga članka stručno povjerenstvo surađuje s tijelom nadležnim za javno-privatno partnerstvo.

(3) Ukoliko stručno povjerenstvo procijeni da se radi o koncesiji koja ima i obilježja javno-privatnog partnerstva, pored odredbi ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju i odredbe propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Dokumentacija za nadmetanje

Članak 16.

(1) Davatelj koncesije izrađuje dokumentaciju za nadmetanje.

(2) U postupku davanja koncesije svakom se gospodarskom subjektu daje mogućnost da pod jednakim uvjetima preuzme dokumentaciju za nadmetanje.

(3) Davatelj koncesije dužan je unaprijed odrediti moguću novčanu naknadu za preuzimanje dokumentacije za nadmetanje.

(4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka prihod je državnog proračuna Republike Hrvatske, odnosno proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako su iste davatelji koncesija.

(5) Podatci o gospodarskim subjektima koji su preuzeli dokumentaciju za nadmetanje i moguću dodatnu dokumentaciju moraju se evidentirati i čuvati kao tajni do otvaranja ponuda.

(6) Ako su za vrijeme roka za dostavu ponuda potrebne dopune, izmjene ili ispravci dokumentacije za nadmetanje, ona se dopunjava, mijenja ili ispravlja, a rok za dostavu ponuda po potrebi se odgovarajuće produljuje.

(7) Davatelj koncesije obvezan je osigurati dostupnost promjena iz stavka 6. ovoga članka svim gospodarskim subjektima koji imaju interes za sudjelovanjem u postupku davanja koncesije, na isti način kao i dokumentaciju za nadmetanje.

(8) Na sva ostala pitanja vezana za dokumentaciju za nadmetanje u slučaju davanja koncesije za javne usluge procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 5.000.000 EUR (bez PDV-a) u kunsjoj protuvrijednosti i koncesije za javne radove primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuje javna nabava.

Sadržaj dokumentacije za nadmetanje

Članak 17.

(1) Dokumentacija za nadmetanje sadrži sve potrebne podatke koji gospodarskom subjektu omogućavaju izradu zahtjeva za sudjelovanje i/ili ponude.

(2) Dokumentacija za nadmetanje sadrži:

- opće podatke (naziv i sjedište davatelja koncesije, OIB, broj telefona, broj telefaksa, internetska adresa, adresa elektroničke pošte, osoba ili služba zadužena za kontakt, popis gospodarskih subjekata s kojima je davatelj koncesije u sukobu interesa prema odredbama propisa kojim se uređuje javna nabava, procijenjena vrijednost koncesije, vrsta koncesije),

- podatke o predmetu koncesije (opis predmeta koncesije, tehničke specifikacije, izvođenja radova ili pružanja usluga, uvjete podugovaranja, rok početka radova ili pružanja usluga, ako je moguće, rok završetka radova ili pružanja usluga, odnosno predviđeno trajanje ugovora o koncesiji),
- razloge za isključenje ponude, uvjete pravne i poslovne, financijske, tehničke i stručne sposobnosti, te dokaze i podatke kojima gospodarski subjekt dokazuje ispunjenje tih uvjeta,
- uvjete za sudjelovanje gospodarskih subjekata u postupku davanja koncesije koji su propisani posebnim zakonom sukladno članku 19. ovoga Zakona ili propisom kojim se uređuje javna nabava (uvjeti i dokazi sposobnosti), ako je primjenjivo,
- podatke o zahtjevu za sudjelovanje i/ili ponudi (sadržaj i način izrade, način dostave, način određivanja cijene, odnosno naknade za koncesiju, valuta ponude, ako se cijena ne izražava u kunama, kriterij za odabir ponude, jezik i pismo ako se zahtjev za sudjelovanje i/ili ponuda ne izrađuju na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, rok valjanosti ponude),
- ostale podatke (podatci o terminu posjeta gradilištu ili neposrednog pregleda dokumenata koji potkrepljuju dokumentaciju za nadmetanje, odredbe koje se odnose na zajednicu ponuditelja ili natjecatelja, odredbe koje se odnose na podizvoditelje, datum, vrijeme i mjesto dostave zahtjeva za sudjelovanje i/ili ponuda i javnog otvaranja ponuda, uradci/dokumenti koji će se nakon završetka postupka davanja koncesije vratiti natjecateljima ili ponuditeljima, ako je primjenjivo, navod o roku za donošenje odluke o davanju koncesije, podatci o tijelima od kojih ponuditelj može dobiti pravovaljanu informaciju o obvezama koje se odnose na poreze, zaštitu okoliša, odredbe o zaštiti radnoga mjesta i radne uvjete koje su na snazi u području na kojem će se izvoditi radovi ili pružati usluge i koje će biti primjenjive na radove koji se izvode ili na usluge koje će se pružati za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, ako je primjenjivo, rok za donošenje odluke o davanju koncesije, ako je određen, rok, način i uvjeti plaćanja naknade za koncesiju ili plaćanja od strane davatelja koncesije, uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni u skladu s posebnim propisima ili stručnim pravilima, pravo korištenja nekretnine odnosno pravo služnosti i naknada za nekretninu, navod o primjeni uzanci (trgovačkih običaja), ako će se primjenjivati, naziv i adresa žalbenog tijela, te podatak o roku za izjavljivanje žalbe na dokumentaciju za nadmetanje, drugi podatci koje davatelj koncesije smatra potrebnima),
- vrstu, sredstvo, uvjete i rok za dostavu jamstva i/ili instrumenata osiguranja, ako su tražena, a koji su prilagođeni opsegu i vrijednosti ugovora o koncesiji i predmeta koncesije te čija je naplata izvjesna,
- nacrt ugovora o koncesiji,
- navod mogućih izmjena i opcija ugovora o koncesiji.

(3) Ako davatelj koncesije ili drugo javnopravno tijelo na temelju posebnog propisa ima pravo ili određivanja cijene koju koncesionaru za njegove usluge plaćaju krajnji korisnici ili davanja suglasnosti koncesionaru na cjenik njegovih javnih usluga, takvo pravo, kao dio budućeg ugovora o koncesiji, treba biti sastavni dio dokumentacije za nadmetanje.

(4) Ako je odabrani najpovoljniji ponuditelj obavezan osnovati društvo posebne namjene kao trgovačko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj u svrhu provedbe ugovora o koncesiji, u dokumentaciji za nadmetanje navode se jasno određenje oblika trgovačkog društva, minimalnog temeljnog kapitala, obveze odabranog najpovoljnijeg ponuditelja u odnosu na osnivanje društva, te drugi uvjeti, obveze i odnosi odabranog najpovoljnijeg ponuditelja odnosno koncesionara i davatelja koncesije.

(5) Opis predmeta koncesije (tehničke specifikacije) ne smije ograničavati tržišno natjecanje u postupku davanja koncesije.

(6) Dokumentacija za nadmetanje mora biti izrađena na način koji omogućava usporedivost ponuda za davanje predmetne koncesije.

(7) Dokumentacija za nadmetanje može sadržavati predloške zahtijevanih dokumenata, izjava i druge obrasce.

(8) Pored odredbi propisa kojim se uređuje javna nabava na tehničke specifikacije primjenjuju se i posebni zakoni, uz poštivanje načela iz članka 20. ovoga Zakona i načela određenja tehničkih specifikacija kako je to uređeno propisom kojim se uređuje javna nabava.

Jamstvo za ozbiljnost ponude

Članak 18.

(1) Davatelj koncesije dužan je u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije navesti sredstvo i uvjete jamstva za ozbiljnost ponude koje ponuditelj mora dostaviti.

(2) Vrsta i vrijednost jamstava određuju se ovisno o posebnostima vrste i predmeta koncesije, a u skladu s procjenom davatelja koncesije.

(3) Stručno povjerenstvo iz članka 14. ovoga Zakona predlaže vrstu i vrijednost pojedinog jamstva.

(4) Davatelj koncesije utvrđuje visinu jamstva za ozbiljnost ponude u apsolutnom novčanom iznosu. Jamstvo za ozbiljnost ponude, osim u opravdanim slučajevima, ne može iznositi više od 5% procijenjene vrijednosti koncesije.

(5) Ako istekne rok valjanosti ponude te ju ponuditelj produži na zahtjev davatelja koncesije odgovarajuće će se produžiti i jamstvo za ozbiljnost ponude. Ponuditelju se daje primjereni rok za dostavu produženog jamstva.

(6) Davatelj koncesije obavezan je ponuditeljima vratiti jamstvo za ozbiljnost ponude neposredno nakon završetka postupka davanja koncesije, a presliku jamstva pohraniti.

III. POSTUPAK DAVANJA KONCESIJE

Opće odredbe

Članak 19.

(1) Postupak davanja koncesije započinje danom slanja na objavu obavijesti o namjeri davanja koncesije u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, a završava izvršnošću odluke o davanju koncesije ili odluke o poništenju postupka davanja koncesije.

(2) Pitanja postupka davanja koncesija za javne usluge čija je procijenjena vrijednost manja od 5.000.000 EUR (bez PDV-a) u kunskoj protuvrijednosti i koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra koja nisu uređena ovim Zakonom mogu se pobliže urediti posebnim zakonom, uz obvezno poštivanje načela postupka davanja koncesije iz članka 20. ovoga Zakona.

(3) Na postupak davanja koncesije za javne usluge procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 5.000.000 EUR (bez PDV-a) u kunskoj protuvrijednosti, te koncesije za javne radove davatelj koncesije odgovarajuće se primjenjuju odredbe propisa kojim se uređuje javna nabava o otvorenom, ograničenom, pregovaračkom postupku javne nabave s prethodnom objavom ili natjecateljskom dijalogu.

(4) Na koncesije iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe članaka 20. do 24. i 26. do 29. ovoga Zakona, osim odredbi članka 21., stavka 7., članka 26., stavka 6. i članka 28., stavka 7. ovoga Zakona.

(5) Postupak davanja koncesije iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se na koncesije koje daje sektorski naručitelj za obavljanje djelatnosti u području plina, toplinske i električne energije, za vodoopskrbu, istraživanje ili vađenje nafte, plina, ugljena ili ostalih krutih goriva, za prijevozne usluge, za djelatnosti zračnih, morskih i riječnih luka, te za poštanske usluge.

(6) Na postupak davanja koncesije iz stavka 5. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona pri čemu se određena pitanja davanja koncesije mogu pobliže urediti posebnim zakonom, uz obvezno poštivanje načela postupka davanja koncesije iz članka 20. ovoga Zakona.

(7) Iznimno, koncesija se može dati na zahtjev u skladu s člankom 29. ovoga Zakona.

Načela postupka davanja koncesije

Članak 20.

Prilikom provođenja postupka davanja koncesija davatelji koncesija obvezni su, u odnosu na sve pravne i fizičke osobe, poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga, načelo učinkovitosti, kao i ostala temeljna načela iz Ustava Republike Hrvatske te Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Obavijest o namjeri davanja koncesije

Članak 21.

(1) Davatelj koncesije svoju namjeru davanja koncesije obznanjuje putem obavijesti.

(2) Obavijest o namjeri davanja koncesije mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:
1. Naziv, adresu, telefonski broj, broj faksa i adresu elektroničke pošte davatelja koncesije;

2. a) vrstu i predmet koncesije,
b) prirodu i opseg djelatnosti koncesije,
c) mjesto odnosno područje obavljanja djelatnosti koncesije,
d) rok trajanja koncesije,
e) procijenjenu vrijednost koncesije;
3. a) rok za dostavu ponuda,
b) adresu na koju se moraju poslati ponude,
c) jezik/jezike i pismo/pisma na kojima ponude moraju biti napisane,
d) mjesto i vrijeme javnog otvaranja ponuda;
4. Razloge isključenja ponuditelja;
5. Uvjete pravne i poslovne, financijske, tehničke i stručne sposobnosti, u skladu s odredbama posebnog zakona, te dokaze i podatke kojima gospodarski subjekt dokazuje ispunjenje tih uvjeta;
6. Vrstu i vrijednost jamstva za ozbiljnost ponude koji su ponuditelji dužni dostaviti;
7. Kriterij za odabir ponude;
8. Naziv i adresu tijela nadležnog za rješavanje žalbe te podatke o rokovima za podnošenje žalbe.

(3) Obavijest o namjeri davanja koncesije može sadržavati i druge podatke u skladu s posebnim zakonom.

(4) Obavijest o namjeri davanja koncesije odnosi se na samo jednu koncesiju koja je predmet postupka, osim kada se koncesija daje u području zdravstva.

(5) Ako su za vrijeme roka za dostavu ponuda potrebne dopune, izmjene ili ispravci obavijesti o namjeri davanja koncesije, ona se dopunjava, mijenja ili ispravlja, a rok za dostavu ponuda po potrebi se odgovarajuće produljuje.

(6) Obavijest o namjeri davanja koncesije i ispravak obavijesti o namjeri davanja koncesije objavljuju se na standardnom obrascu.

(7) Izgled i sadržaj standardnih obrazaca iz stavka 6. ovoga Zakona te način i uvjete njihova objavljivanja uredit će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

(8) Obavijest o namjeri davanja koncesije i ispravak obavijesti o namjeri davanja koncesije objavljuju se u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, a nakon toga, neizmijenjenog sadržaja, mogu biti objavljene i u ostalim sredstvima javnog priopćavanja i na web-stranici davatelja koncesije, s navedenim datumom objave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Ponuda

Članak 22.

(1) Gospodarski subjekti dostavljaju svoje ponude u roku određenom u obavijesti o namjeri davanja koncesije, u pisanom obliku u zatvorenoj omotnici, naznakom postupka davanja koncesije na koji se odnosi, naznakom »ne otvaraj« i adresom ponuditelja.

(2) Rok za dostavu ponude iznosi najmanje 30 dana od dana slanja na objavu obavijesti o namjeri davanja koncesije u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

(3) Pri određivanju roka za dostavu ponuda davatelj koncesije dužan je uzeti u obzir razinu složenosti predmeta koncesije i objektivno vrijeme potrebno za sastavljanje ponuda.

(4) Ponuda je obvezujuća za ponuditelja koji ju je dostavio do isteka roka valjanosti ponude.

(5) Pri izradi ponude gospodarski subjekt se mora pridržavati zahtjeva i uvjeta iz dokumentacije za nadmetanje.

(6) U roku za dostavu ponude ponuditelj može izmijeniti svoju ponudu, nadopuniti je ili od nje odustati. Nakon proteka roka za dostavu, ponuda se ne smije mijenjati, već samo pojasniti ili dopuniti u skladu s člankom 24., stavcima 6. do 9. ovoga Zakona.

(7) Na zahtjev davatelja koncesije ponuditelj može produžiti rok valjanosti svoje ponude.

Javno otvaranje ponuda

Članak 23.

(1) U postupku davanja koncesije davatelj koncesije provodi javno otvaranje ponuda.

(2) Javno otvaranje ponuda započinje na mjestu i u vrijeme naznačeno u obavijesti o namjeri davanja koncesije i dokumentaciji za nadmetanje.

(3) Ponude otvara stručno povjerenstvo za davanje koncesije.

(4) Javnom otvaranju ponuda smiju prisustvovati ovlašteni predstavnici ponuditelja i druge ovlaštene osobe.

(5) Pravo aktivnog sudjelovanja na javnom otvaranju ponuda imaju samo ovlašteni predstavnici ponuditelja i stručno povjerenstvo za davanje koncesije.

(6) O javnom otvaranju ponuda sastavlja se zapisnik koji se bez odgode uručuje svim ovlaštenim predstavnicima ponuditelja nazočnima na javnom otvaranju ponuda, a ostalima na pisani zahtjev.

(7) Ponuditelj se može, ako je potrebno, osloniti na sposobnost drugih gospodarskih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu njihovog međusobnog odnosa.

(8) U slučaju iz stavka 7. ovoga članka ponuditelj mora dokazati davatelju koncesije da će imati na raspolaganju nužne resurse cijelo vrijeme trajanja postupka davanja koncesije i ugovora o koncesiji, primjerice, prihvaćanjem obveze drugih subjekata u tu svrhu.

(9) Pod uvjetima iz stavaka 7. i 8. ovoga članka zajednica ponuditelja može se osloniti na sposobnost članova zajednice ponuditelja ili drugih subjekata.

Pregled i ocjena ponuda

Članak 24

(1) Nakon javnog otvaranja ponuda, stručno povjerenstvo pregledava i ocjenjuje ponude na temelju uvjeta i kriterija iz dokumentacije za nadmetanje.

(2) Pregled i ocjena ponuda tajni su do donošenja odluke o davanju koncesije, odnosno odluke o poništenju postupka davanja koncesije.

(3) O pregledu i ocjeni ponuda sastavlja se zapisnik. Ponuditelji imaju pravo uvida u zapisnik, te dobiti presliku istog bez naknade.

(4) Davatelj koncesije odbit će rješenjem nevaljane ponude.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba. Žalba zbog odbijanja nevaljane ponude izjavljuje se protiv odluke o davanju koncesije odnosno odluke o poništenju postupka davanja koncesije.

(6) Nevaljana ponuda je ponuda koja nije izrađena u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, koja sadrži odredbe koje davatelj koncesije smatra štetnima ili za koju davatelj koncesije osnovano smatra da nije u skladu s pravilima poštenog tržišnog natjecanja, koja zbog formalnih ili drugih objektivnih razloga ne može biti odabrana (ponuda nije dostavljena u roku, ponuda ponuditelja koji ispunjava uvjete za isključenje određene dokumentacijom za nadmetanje, ponuda ponuditelja koji nije dokazao svoju sposobnost u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, ponuda kojoj nedostaje jamstvo za ozbiljnost ponude, koja ne odgovara potrebama davatelja koncesije određenim u opisu predmeta koncesije i tehničkim specifikacijama, odnosno kojom se nude usluge i/ili radovi koji očito ne zadovoljavaju potrebe davatelja koncesije u odnosu na predmet koncesije i/ili uvjete obavljanja djelatnosti koja je predmet koncesije).

(7) U postupku pregleda i ocjene ponuda davatelj koncesije može u primjerenom roku koji ne smije biti kraći od pet niti duži od deset dana od dana dostave ponude zaključkom pozvati ponuditelje da pisano pojašne ili dopune ponudu koje su predali u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.

(8) Pojašnjenje ili dopuna iz stavka 6. ovoga članka smije se odnositi samo na nejasnoće, manje nedostatke ili pogreške koji su uklonjivi.

(9) Pojašnjenje ili dopuna iz stavka 6. ovoga članka ne smije imati za posljedicu naknadnu zamjenu ili dostavu traženih dokumenata, nego samo dopunu već dostavljenih dokumenata.

(10) Traženje pojašnjenja ili dopuna iz stavka 6. ovoga članka ne smije imati učinak diskriminacije, nejednakog tretmana gospodarskih subjekata ili pogodovanja pojedinom gospodarskom subjektu u postupku davanja koncesije.

Kriteriji za odabir najpovoljnije ponude

Članak 25.

(1) Kriteriji na kojima davatelj koncesija temelji odabir najpovoljnije ponude jesu:

1. u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude sa stajališta davatelja koncesije, kriteriji vezani uz predmet koncesije, kao što su: kvaliteta, što uključuje tehničko dostignuće, estetske, inovacijske, funkcionalne i ekološke osobine, operativni troškovi i troškovi upravljanja, ekonomičnost, servisiranje i tehnička pomoć nakon isporuke, datum isporuke i rokovi isporuke ili rokovi završetka radova, cijena usluge za krajnje korisnike, visina naknade za koncesiju, ili
2. najviša ponuđena naknada za koncesiju.

(2) Kada se najpovoljniji ponuditelj odabire na temelju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, davatelj koncesije u dokumentaciji za nadmetanje, te u obavijesti o namjeri davanja koncesije navodi sve kriterije za odabir ponude čiju primjenu predviđa u odnosu na relativno značenje koje im pridaje. Značenje kriterija može se izraziti određivanjem niza maksimalnih vrijednosti u odgovarajućem rasponu. Ako to iz opravdanih razloga nije moguće, davatelj koncesije navodi u obavijesti o namjeri davanja koncesije kriterije poredane po važnosti od najvažnijeg prema najmanje važnom.

(3) Kada se najpovoljniji ponuditelj odabire na temelju najviše ponuđene naknade za koncesiju davatelj koncesije u dokumentaciji za nadmetanje, te u obavijesti o namjeri davanja koncesije navodi način iskazivanja naknade o koncesiji u ponudama, pri čemu iznos ponuđene naknade za koncesiju mora biti iskazan kao jedinični zbroj u kunama ponuđene fiksne i/ili varijabilne naknade za koncesiju za vrijeme trajanja ugovora o koncesije, diskontiran na neto sadašnju vrijednost po diskontnoj stopi navedenoj u dokumentaciji za nadmetanje.

(4) Ako je posebnim zakonom određena najniža naknada za koncesiju koju je koncesionar dužan plaćati, davatelj u dokumentaciji za nadmetanje navodi taj iznos kao iznos iznad kojeg su ponuditelji dužni iskazati svoje ponude.

(5) Ako se odabire ekonomski najpovoljnija ponuda, kriteriji za odabir ne smiju biti diskriminirajući i moraju biti povezani s predmetom koncesije.

(6) Davatelj koncesije pri određivanju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude u obzir uzima elemente određene posebnim zakonom, uz obvezno poštivanje načela postupka davanja koncesije iz članka 20. ovoga Zakona.

Odluka o davanju koncesije

Članak 26.

(1) Odluku o davanju koncesije, nakon što stručno povjerenstvo pregleda i ocijeni ponude, donosi davatelj koncesije. Odluka o davanju koncesije je upravni akt.

(2) Stručno povjerenstvo podnosi davatelju koncesije prijedlog odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja bez odgode, zajedno sa svim zapisnicima o radu, zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda, te ostalom pratećom dokumentacijom.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka davatelj koncesije može donijeti odluku o davanju koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra bez pregleda i ocjene ponuda, na zahtjev gospodarskog subjekta, u skladu s člankom 29. ovoga Zakona.

(4) Odluku o davanju koncesije, s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, davatelj koncesije dužan je svakom ponuditelju, odnosno podnositelju zahtjeva za dobivanje koncesije, bez odgode dostaviti preporučenom poštom s povratnicom ili na drugi način kojim će se dostava moći dokazati.

(5) Odluka o davanju koncesije objavljuje se u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske na standardnom obrascu.

(6) Izgled i sadržaj standardnog obrasca iz stavka 5. ovoga članka te način i uvjete njihova objavljivanja uredit će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

(7) Ako su dvije ili više valjanih ponuda jednako rangirane prema kriteriju za odabir najpovoljnije ponude, davatelj koncesije odabrat će ponudu koja je zaprimljena ranije.

(8) Rok za donošenje odluke o davanju koncesije mora biti primjeren, a počinje teći danom isteka roka za dostavu ponude. Ako u dokumentaciji za nadmetanje nije navedeno drugačije, rok za donošenje odluke o davanju koncesije iznosi 30 dana.

Sadržaj odluke o davanju koncesije

Članak 27.

(1) Odluka o davanju koncesije sadrži:

1. naziv davatelja koncesije,
2. broj odluke i datum donošenja odluke,
3. naziv odabranog najpovoljnijeg ponuditelja odnosno podnositelja zahtjeva iz članka 29. ovoga Zakona,
4. osnovna prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara,
5. vrstu i predmet koncesije,
6. prirodu i opseg, te mjesto odnosno područje obavljanja djelatnosti koncesije,
7. rok na koji se daje koncesija,
8. posebne uvjete kojima tijekom trajanja koncesije mora udovoljavati odabrani najpovoljniji ponuditelj, odnosno podnositelj zahtjeva,

9. iznos naknade za koncesiju ili osnovu za utvrđivanje iznosa naknade za koncesiju koju će koncesionar plaćati,
10. rok u kojem je odabrani najpovoljniji ponuditelj, odnosno podnositelj zahtjeva obvezan sklopiti ugovor o koncesiji s davateljem koncesije,
11. obrazloženje razloga za odabir najpovoljnijeg ponuditelja,
12. uputu o pravnom lijeku,
13. potpis odgovorne osobe i pečat davatelja koncesije.

(2) Odluka o davanju koncesije može sadržavati i druge odgovarajuće podatke u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, podnesenom ponudom, te odredbama posebnog zakona.

Odluka o poništenju postupka davanja koncesije

Članak 28.

(1) Davatelj koncesije može poništiti postupak davanja koncesije i prije isteka roka za dostavu ponuda ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka davanja koncesije, dovele do neobjavljivanja obavijesti o namjeri davanja koncesije ili do sadržajno bitno drugačije dokumentacije za nadmetanje i/ili obavijesti o namjeri davanja koncesije.

(2) Davatelj koncesije poništiti će postupak davanja koncesije nakon isteka roka za dostavu ponude u sljedećim slučajevima:

1. ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka davanja koncesije, dovele do neobjavljivanja obavijesti o namjeri davanja koncesije ili do sadržajno bitno drugačije dokumentacije za nadmetanje i/ili obavijesti o namjeri davanja koncesije, ili
2. ako nema pristiglih ponuda do isteka roka za dostavu ponuda, ili
3. ako nakon odbijanja ponuda u postupku davanja koncesije ne preostane nijedna valjana ponuda, ili
4. u ostalim slučajevima određenim posebnim zakonima.

(3) Davatelj koncesije može poništiti postupak davanja koncesije ako je do isteka roka za dostavu ponude pristigla samo jedna ponuda, odnosno ako nakon isključenja ponuda u postupku davanja koncesije preostane samo jedna prihvatljiva ponuda.

(4) U slučaju postojanja razloga navedenih u stavcima 1. do 3. ovoga članka, odluku o poništenju postupka davanja koncesije donosi davatelj koncesije.

(5) Odluku o poništenju postupka davanja koncesije, s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, davatelj koncesije dužan je svakom ponuditelju bez odgode dostaviti preporučenom poštom s povratnicom ili na drugi način kojim će se dostava moći dokazati.

(6) Odluka o poništenju postupka davanja koncesije objavljuje se u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske na standardnom obrascu.

(7) Izgled i sadržaj standardnog obrasca iz stavka 6. ovoga Zakona te način i uvjete njihova objavljivanja uredit će Vlada Republike Hrvatske uredbom.

(8) Novi postupak davanja koncesije može se pokrenuti nakon što odluka o poništenju postupka davanja koncesije postane izvršna.

Koncesije na zahtjev

Članak 29.

(1) Koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra može se iznimno dati neposredno na zahtjev gospodarskog subjekta:

- kada mu je to nužno radi provedbe ugovora o koncesiji za javne radove ili koncesije za javne usluge,
- kada je to gospodarskom subjektu, koji je već potpisao ugovor o koncesiji za istraživanje mineralnih sirovina, nužno radi sklapanja ugovora o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina koje su bile predmet istraživanja, a u skladu s odredbama propisa koji uređuju istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina,
- ako postojeća i/ili planirana gospodarska aktivnost gospodarskog subjekta na određenoj lokaciji čini s predmetom koncesije za koju se zahtjev podnosi, neodvojivu tehnološku ili funkcionalnu cjelinu, te koncesija služi isključivo za obavljanje te gospodarske aktivnosti, a osobito kada je predmet koncesije korištenje voda za tehnološke potrebe i navodnjavanje,
- kad je to potrebno ovlašteniku prava na radove sanacije koji se obavljaju na pomorskom dobru, a na temelju posebnog propisa.

(2) Mogućnost davanja koncesije na zahtjev iz alineja 1. i 2. stavka 1. ovoga članka mora biti predviđena dokumentacijom za nadmetanje i studijom opravdanosti, kao i ugovorom o koncesiji za javne radove ili koncesije za javne usluge, odnosno koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina.

(3) Koncesija na zahtjev ne smije se dati s namjerom neopravdanog izbjegavanja primjene postupka davanja koncesije određenog ovim Zakonom te primjene načela iz članka 20. ovoga Zakona.

(4) Zahtjev za dobivanje koncesije podnosi pojedinačno gospodarski subjekt.

(5) Zahtjev za dobivanje koncesije mora sadržavati najmanje sljedeće:

1. Ime ili tvrtku, adresu, telefonski broj, broj faksa i adresu elektroničke pošte podnositelja zahtjeva;
2. a) vrstu i predmet koncesije,
b) prirodu i opseg djelatnosti koncesije koja se traži,
c) mjesto odnosno područje obavljanja djelatnosti koncesije koja se traži,
d) rok na koji se daje koncesija;
3. Obrazloženje razloga za podnošenje zahtjeva, pravne, tehničke i financijske specifikacije predmeta koncesije;
4. Dokaz o ispunjenju pravnih, tehničkih i financijskih uvjeta sposobnosti propisanih posebnim zakonom;
5. Ponudu odgovarajućih instrumenata osiguranja ispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji;
6. Ponudenu naknadu za koncesiju.

(6) Davatelj koncesije donijet će odluku kojom će riješiti o zahtjevu za dobivanje koncesije u roku koji ne može biti dulji od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(7) Davatelj koncesije donijet će odluku o davanju koncesije ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- dostavljena je sva dokumentacija navedena u stavku 5. ovoga članka,
- podnositelj zahtjeva ispunjava pravne, tehničke i financijske uvjete u skladu s posebnim zakonom,
- podnositelj zahtjeva ponudio je odgovarajuće instrumente osiguranja,
- ponuđena naknada za koncesiju viša je ili jednaka naknadi za koncesiju utvrđenoj posebnim zakonom.

(8) Davatelj koncesije iz ovoga članka obavezan je odmah po primitku zahtjeva za dobivanjem koncesije obavijestiti ministarstvo nadležno za financije te zatražiti od njega očitovanje na prijedlog i obrazloženje svog odgovora koncesionaru, a prije donošenja odluke o davanju koncesije na zahtjev.

(9) Ministarstvo nadležno za financije dostavit će svoje očitovanje na prijedlog davatelja koncesije iz stavka 8. ovoga članka u roku od 20 dana od dana primitka prijedloga.

(10) Ostala pitanja vezana za davanje koncesije na zahtjev koja nisu uređena ovim Zakonom, uredit će se posebnim zakonom.

IV. UGOVOR O KONCESIJI

Sklapanje ugovora o koncesiji

Članak 30.

(1) Ugovor o koncesiji ne smije se sklopiti prije isteka razdoblja mirovanja, koje iznosi 15 dana od dana dostave odluke o davanju koncesije svakom ponuditelju.

(2) Ako je pokrenut postupak pravne zaštite, ugovor o koncesiji smije se sklopiti kada odluka o davanju koncesije postane izvršna.

(3) Davatelj koncesije mora odabranom najpovoljnijem ponuditelju, ponuditi sklapanje ugovora o koncesiji najkasnije u roku od 10 dana od isteka razdoblja mirovanja iz stavka 1. ovoga članka, odnosno 10 dana od dana kada je odluka o davanju koncesije postala izvršna.

(4) Rok iz stavka 3. ovoga članka može se produljiti u opravdanim slučajevima određenima posebnim zakonom, dokumentacijom za nadmetanje i u skladu s člankom 27. stavkom 1. točkom 10. ovoga Zakona.

(5) Ugovor o koncesiji sastavlja se u pisanom obliku, a potpisuju ga ovlaštena osoba davatelja koncesije i odabrani najpovoljniji ponuditelj ili podnositelj zahtjeva za dobivanje koncesije.

(6) Kada je odabrani najpovoljniji ponuditelj, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, odlukom o davanju koncesije i dostavljenom ponudom, obavezan osnovati društvo posebne namjene kao trgovačko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj osnovano u svrhu

provedbe ugovora o koncesiji, davatelj koncesije potpisuje ugovor o koncesiji s ovlaštenom osobom navedenog društva, odnosno s odabranim najpovoljnijim ponuditeljem do trenutka osnivanja društva posebne namjene, ako je rok za osnivanje društva posebne namjene dulji od roka za potpisivanje ugovora određenog u Odluci o davanju koncesije. Rok za osnivanje društva posebne namjene mora biti primjeren, a ne dulji od 6 mjeseci.

(7) Sklapanjem ugovora o koncesiji ili stupanjem ugovora na snagu, ako se taj trenutak razlikuje od trenutka sklapanja ugovora, koncesionar stječe prava i preuzima obveze koja za njega proizlaze iz ugovora o koncesiji.

(8) Ako odabrani najpovoljniji ponuditelj odustane od sklapanja ugovora o koncesiji ili u određenom mu roku ne dostavi jamstva i instrumente iz članka 31. ovoga Zakona, davatelj koncesije može donijeti novu odluku o davanju koncesije sa sljedećim rangiranim ponuditeljem kao odabranim, te mu ponuditi potpisivanje ugovora.

(9) Novu odluku o davanju koncesije iz stavka 8. ovoga članka, davatelj koncesije dužan je svakom ponuditelju bez odgode dostaviti preporučenom poštom s povratnicom ili na drugi način kojim će se dostava moći dokazati.

(10) Na ugovor o koncesiji primjenjuje se pravo Republike Hrvatske.

Jamstvo za provedbu ugovora o koncesiji

Članak 31.

(1) Davatelj koncesije dužan je prije sklapanja ili prije stupanja na snagu ugovora o koncesiji prikupiti od odabranog najpovoljnijeg ponuditelja, odnosno podnositelja zahtjeva za dobivanje koncesije potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naknade štete koja može nastati zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice, polog i ostalo) u iznosu određenom u skladu s procijenjenom vrijednosti koncesije.

(2) Ugovor o koncesiji neće biti sklopljen odnosno neće stupiti na snagu ako jamstva i/ili instrumenti osiguranja iz stavka 1. ovoga članka ne budu dostavljeni davatelju koncesije u roku određenom u dokumentaciji za nadmetanje u skladu s posebnim zakonom.

(3) Jamstva i instrumenti osiguranja pohranjuju se na prikladnom mjestu kod davatelja koncesije koji ih je dužan čuvati za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

(4) Jamstva i instrumenti osiguranja mogu se, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje i ugovorom o koncesiji, a nakon proteka polovice roka trajanja ugovora o koncesiji ili po završetku faze gradnje i/ili rekonstrukcije kod koncesija za javne radove i koncesija za javne usluge, zamijeniti istovjetnim jamstvima i instrumentima umanjene vrijednosti koja odražava ostatak vrijednosti koncesije koju je izračunao davatelj koncesije.

(5) Davatelj koncesije dužan je redovito provjeravati valjanost instrumenata osiguranja.

(6) U skladu sa stavkom 5. ovoga članka, a u slučaju da priloženi instrument osiguranja nije valjan, davatelj koncesije dužan je bez odlaganja zatražiti od koncesionara dostavu novog odgovarajućeg instrumenta osiguranja.

Povjerenstvo za praćenje provedbe ugovora o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva

Članak 32.

(1) Davatelj koncesije s obilježjima javno-privatnog partnerstva dužan je osnovati povjerenstvo za praćenje provedbe ugovora o koncesiji u roku od 60 dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje 3, a najviše 7 članova. Povjerenstvo ima predsjednika i zamjenika. Predsjednik povjerenstva obavezno je zaposlenik davatelja koncesije.

(3) Povjerenstvo prati provedbu ugovora o koncesiji, te izvršenje obveza obje strane iz ugovora o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva.

(4) Povjerenstvo je dužno davatelju koncesije bez odgode dostavljati zapisnike sa sjednica, te ga izvještavati o provedbi ugovora o koncesiji i mogućnosti nastanka ili nastanku bilo koje okolnosti, uključujući i one koje proizlaze iz odredbi ugovora kao i one koje proizlaze iz propisa kojima se uređuje predmet koncesije, a koje imaju ili mogu imati neposredan ili posredan fiskalni učinak na državni proračun i proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Davatelj koncesije izvješćuje ministarstvo nadležno za financije najmanje dva puta godišnje o praćenju izvršavanja obveza koje proizlaze iz ugovora o koncesiji s obilježjima javno – privatnog partnerstva.

(6) Ministarstvo nadležno za financije može neovisno o redovitom dostavljanju izvješća zatražiti od davatelja koncesije dodatnu dostavu podataka o provedbi ugovora.

(7) Davatelj koncesije dužan je udovoljiti zahtjevu iz stavka 6. ovog članka u roku od 10 radnih dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Sadržaj ugovora o koncesiji

Članak 33.

(1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara na temelju Odluke o davanju koncesije u skladu s odredbama ovoga Zakona, te posebnih zakona.

(2) Na pitanja iz ugovora o koncesiji koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju obvezni odnosi.

(3) Ugovor o koncesiji mora biti sastavljen u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, podacima iz obavijesti o namjeri davanja koncesije, odabranom ponudom te odlukom o davanju koncesije, osim u slučaju kada se koncesija daje na zahtjev kada se ugovor sastavlja u skladu s podnesenim zahtjevom za dobivanje koncesije, odlukom o davanju koncesije, te odredbama posebnog zakona.

(4) Pored ugovora o koncesiji davatelj koncesije, u skladu s ovim Zakonom, dokumentacijom za nadmetanje, odlukom o davanju koncesije i odabranom ponudom, ima pravo sklapanja dodatnih i/ili vezanih ugovora i/ili sporazuma.

(5) Dodatnim i/ili vezanim ugovorom i/ili sporazumom iz stavka 4. ovoga članka osobito se smatraju oni koji se sklapaju u svrhu osiguranja financiranja potrebnog za provedbu ugovora o koncesiji, uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za financije.

(6) Ugovorom o koncesiji, a temeljem dokumentacije za nadmetanje, odluke o davanju koncesije i odabrane ponude, uredit će se sva pitanja vezana za vlasništvo nad nekretninama i drugom imovinom koja je predmet ugovora o koncesiji, te nad nekretninama i drugom imovinom koja nastaje temeljem ugovora o koncesiji, za vrijeme i nakon prestanka koncesije.

(7) Sva pitanja vezana za pravo na korištenje, vlasništvo i druga stvarna prava uređuju se u skladu s odredbama posebnih zakona i propisa kojima se uređuju stvarna prava.

Naknada za koncesiju

Članak 34.

(1) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji u skladu s odredbama posebnog zakona.

(2) Ako koncesionar ne plati naknadu za koncesiju u roku određenom ugovorom o koncesiji, svakom sljedećom uplatom, neovisno o tome što je koncesionar označio da se tom uplatom plaća, smatra se da se najprije podmiruje zaostali dug po redoslijedu dospelosti, i to tako da se prvo podmiruju troškovi, zatim iznos obračunate zakonske zatezne kamate, i napokon iznos dospjele naknade za koncesiju.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka naknada za koncesiju ne mora se ugovoriti u slučajevima kada je studijom opravdanosti za davanje koncesije ili analizom davanja koncesije utvrđeno da nije ekonomski opravdana, osim ako drugačije nije uređeno posebnim zakonom.

(4) Naknada za koncesiju plaća se u novcu, a može biti ugovorena kao stalan jednak iznos i/ili kao varijabilni iznos, ovisno o posebnostima predmeta koncesije, načelima utvrđenima studijom opravdanosti davanja koncesije odnosno analizom davanja koncesije, te posebnim zakonom.

(5) Visina i način plaćanja naknade za koncesiju određuje se ovisno o predmetu koncesije, procijenjenoj vrijednosti koncesije, roku trajanja koncesije, rizicima i troškovima koje koncesionar preuzima i očekivanoj dobiti, opsegu koncesije, opremljenosti i vrijednosti imovine, odnosno opremljenosti i površini općeg, javnog ili drugog dobra od interesa za Republiku Hrvatsku koja se daje u koncesiju,

(6) Ugovorom o koncesiji može se odrediti promjena visine i/ili načina izračuna i plaćanja naknade za koncesiju u određenom vremenskom razdoblju, za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, u skladu s dokumentacijom za nadmetanje i odlukom o davanju koncesije.

(7) Naknade za koncesiju prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske i/ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravnih osoba iz članka 4. stavka 1. točke c. ovoga Zakona.

(8) Omjer raspodjele prihoda od naknada za koncesije iz stavka 7. ovoga članka propisuje se posebnim zakonom.

(9) U dokumentaciji za nadmetanje i ugovoru o koncesiji davatelj može odrediti da je naknada za koncesiju podložna promjenama temeljem indeksa potrošačkih cijena, slijedom tržišne cjenovne fluktuacije javnog ili drugog dobra od interesa za Republiku Hrvatsku koje je predmet koncesije i/ili izmjenama posebnog zakona u dijelu kojim se uređuje visina i način plaćanja naknade za koncesiju.

(10) Kazna po rješenjima obračunata u postupku nadzora fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju djelatnost bez sklopljenog ugovora o koncesiji, a radi se o djelatnosti koja se može obavljati samo na temelju ugovora o koncesiji, prihod je državnog proračuna.

Zastara

Članak 35.

(1) Pravo na utvrđivanje obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata, te pravo na naplatu obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata zastarijeva za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći.

(2) Zastara prava na utvrđivanje obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je trebalo utvrditi obvezu po osnovi naknade za koncesiju i kamate.

(3) Zastara prava na naplatu obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata počinje teći nakon isteka godine u kojoj je obveznik obračunavanja i plaćanja naknade za koncesiju sam utvrdio obvezu ili nakon isteka godine u kojoj je nadležno nadzorno tijelo utvrdilo obvezu po osnovi naknade za koncesiju i kamata.

(4) Ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije, na zastaru prava na utvrđivanje i naplatu obveza po osnovi naknade za koncesiju i kamata primjenjuje se zakon kojim se uređuju obvezni odnosi.

Prekid zastare

Članak 36.

Tijek zastare prava na utvrđivanje odnosno prava na naplatu obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata prekida se svakom službenom radnjom nadležnog nadzornog tijela usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata koja je dostavljena na znanje obvezniku obračunavanja i plaćanja naknade za koncesiju.

Apsolutna zastara

Članak 37.

Apsolutni rok zastare prava na utvrđivanje i naplatu obveze po osnovi naknade za koncesiju i kamata nastupa za deset godina računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

Rok na koji se daje koncesija

Članak 38.

(1) Ugovor o koncesiji zaključuje se na određeno vrijeme.

(2) Davatelj koncesije dužan je u studiji opravdanosti davanja koncesije odnosno analizi davanja koncesije odrediti rok na koji se koncesija daje na način da taj rok ne ograničava tržišno natjecanje više nego što je to nužno kako bi se osigurala amortizacija stvarne vrijednosti ulaganja koncesionara i razuman povrat uloženog kapitala, istovremeno uzimajući u obzir troškove i rizike koje koncesionar preuzima za vrijeme trajanja koncesije.

(3) Rok na koji se daje koncesija utvrđuje se u okviru raspona određenih odredbama posebnih zakona.

(4) Rok na koji je koncesija dana računa se od dana sklapanja ugovora o koncesiji, odnosno od dana stupanja na snagu ugovora, ako se taj dan razlikuje od dana sklapanja ugovora o koncesiji.

(5) Rok na koji je koncesija dana može se produljiti ako je produljenje nužno kao posljedica izmjena ugovora iz članaka 39. i 40. ovoga Zakona.

(6) Kada je potrebno osigurati neprekinuto obavljanje djelatnosti koncesije za javne usluge ili koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, davatelj koncesije dužan je najmanje 9 mjeseci prije isteka roka na koji je koncesija dana pokrenuti novi postupak za davanje koncesije za istu djelatnost.

Izmjene ugovora o koncesiji

Članak 39.

(1) Ugovor o koncesiji može se, na prijedlog davatelja koncesije ili koncesionara, izmijeniti za vrijeme njegova trajanja samo kada su uvjeti i mogućnosti za nastanak izmjene bili predviđeni u dokumentaciji za nadmetanje i ugovoru o koncesiji na jasan, nedvosmislen i precizan način.

(2) Ugovor o koncesiji može se osobito izmijeniti:

- kada je ugrožena nacionalna sigurnost i obrana države, okoliš ili ljudsko zdravlje,
- ako to zahtijeva interes Republike Hrvatske određen u Hrvatskom saboru,
- u drugim slučajevima određenima posebnim zakonom.

(3) Izmjene ugovora o koncesiji ne smiju mijenjati vrstu i/ili predmet ugovora o koncesiji.

(4) O izmjeni ugovora o koncesiji sklapa se dodatak ugovoru o koncesiji, kojem prethodi odluka o izmjeni odluke davanja koncesije.

(5) Kada izmjena ugovora o koncesiji podrazumijeva neposredan ili posredan ali predvidiv proračunski učinak, davatelj koncesije dužan je prije sklapanja dodatka ugovoru iz stavka 4. ovoga članka zatražiti suglasnost ministarstva nadležnog za financije.

(6) Kada je davatelj koncesije na vrijeme pokrenuo postupak davanja koncesije za javne usluge, odnosno najmanje 9 mjeseci prije isteka roka postojećeg ugovora o koncesiji, a taj postupak iz opravdanih razloga nije uspješno okončan, davatelj koncesije može produljiti postojeći ugovor o koncesiji za javnu uslugu na rok ne dulji od 6 mjeseci, pri čemu kumulativno moraju biti zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- javna usluga koja se pruža na temelju te koncesije od iznimnog je značaja za krajnje korisnike,
- prekid u pružanju javne usluge koja se pruža na temelju te koncesije ugrozio bi Ustavom Republike Hrvatske ili zakonom zaštićena prava korisnika te usluge,
- postojeći koncesionar prihvaća prava i obveze koji proizlaze iz produljenja ugovora o koncesiji.

(7) Davatelj koncesije ne smije mijenjati ugovor o koncesiji:

- kada se izmjena vrši u cilju otklanjanja nedostataka u izvedbi koncesionara ili posljedica neodgovarajuće izvedbe, a ti nedostaci bi se mogli otkloniti promjenom ugovornih odredbi,
- kada se izmjena vrši u cilju kompenzacije rizika rasta cijena kada je taj rast cijena rezultat cjenovne fluktuacije na tržištu koja može bitno utjecati na izvedbu ugovora o koncesiji i od kojih se koncesionar zaštitio instrumentima osiguranja od rizika.

Bitne izmjene ugovora o koncesiji

Članak 40.

(1) Ako je u ugovor o koncesiji potrebno unijeti bitne izmjene, davatelj koncesije pokrenut će novi postupak davanja koncesije i sklopiti novi ugovor o koncesiji.

(2) Izmjena ugovora o koncesiji je bitna kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- izmjena uvodi uvjete koji bi, da su bili dio postupka davanja koncesije, učinili mogućim odabir nekog drugog ponuditelja umjesto onog koji je odabran kao najpovoljniji ili bi učinili mogućim sklapanje ugovora o koncesiji s drugim ponuditeljem,
- izmjena utječe na ekonomsku ravnotežu koncesije u korist koncesionara,
- izmjena značajno proširuje opseg djelatnosti koncesije u cilju uključivanja roba, radova ili usluga koji nisu bili uključeni u ugovor o koncesiji,
- mijenja se koncesionar.

(3) Iznimno od stavka 2. alineje 4. ovoga članka, promjena koncesionara, cjelovita ili djelomična, nije bitna izmjena ugovora o koncesiji ako nastaje kao posljedica korporativnog restrukturiranja koncesionara, dok god to ne predstavlja druge bitne izmjene ugovora o koncesiji i nije izvršeno u cilju izbjegavanja primjene ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 2. alineje 4. ovoga članka, promjena koncesionara nastala kao posljedica prijenosa ugovora o koncesiji iz članka 41. ovoga Zakona nije bitna izmjena ugovora o koncesiji.

(5) Kada se opseg izmjene ugovora o koncesiji može novčano izraziti, ona se neće smatrati bitnom, ako vrijednost izmjene ne prelazi 5% procijenjene vrijednosti koncesije. Kada se vrši više uzastopnih izmjena, vrijednost izmjena u novčanom iznosi bit će određena kao zbroj svake pojedine izmjene ugovora o koncesiji.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, davatelj koncesije neće pokretati novi postupak davanja koncesije već će sklopiti dodatak ugovoru o koncesiji o bitnim izmjenama ugovora o koncesiji koje kumulativno zadovoljavaju sljedeće uvjete:

- potreba za izmjenom nastala je nakon sklapanja ugovora o koncesiji kao posljedica okolnosti koje, postupajući s dužnom pažnjom, davatelj koncesije u trenutku sklapanja ugovora o koncesiji nije mogao predvidjeti,
- izmjene su tehnički ili ekonomski neodvojive od ugovora o koncesiji, bez uzrokovanja velike poteškoće davatelju koncesije ili su, iako odvojive od ugovora o koncesiji, nužne za njegovo izvršenje,
- izmjena ne mijenja vrstu i/ili predmet ugovora o koncesiji,
- vrijednost izmjene je manja od 50% procijenjene vrijednosti koncesije.

Prijenos ugovora o koncesiji

Članak 41.

(1) Ugovor o koncesiji može se, uz pisanu suglasnost davatelja koncesije, prenijeti na treću osobu u skladu sa stavcima 4. i 5. ovoga članka te radi namirenja tražbine založnog vjerovnika kada je koncesija predmet založnog prava u skladu s člankom 42. ovoga Zakona.

(2) Prijenos ugovora o koncesiji ne smije umanjiti kvalitetu i narušiti kontinuitet izvršenja ugovora o koncesiji.

(3) Kod koncesija za javne radove i usluge, kada je koncesionar društvo posebne namjene, promjena vlasništva ili upravljačkih prava tog koncesionara, kao posljedica prijenosa dionica i poslovnih udjela, ne može se provesti bez suglasnosti davatelja koncesije i ministarstva nadležnog za financije, osim ako navedeno nije posljedica redovitog trgovanja dionicama na uređenom tržištu kapitala ili ovrhe osiguranja za povrat kredita, danih od strane kreditnih institucija koje daju kredite koncesionaru u svrhu provedbe ugovora o koncesiji, zasnovanog na dionicama i poslovnim udjelima za koje osiguranje je prethodno dana suglasnost davatelja koncesije

(4) Ugovorom o koncesiji može se dozvoliti prijenos ugovora o koncesiji, u korist financijskih institucija koje daju kredite koncesionaru u svrhu provedbe ugovora o koncesiji a u slučaju kršenja ugovora o koncesiji od strane koncesionara koje mogu dovesti do raskida ugovora.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, financijske institucije mogu se ovlastiti na prijenos ugovora o koncesiji na treću osobu, pod uvjetom da treća osoba ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije.

Založno pravo na koncesiji

Članak 42.

(1) Na koncesiji se može, uz suglasnost davatelja koncesije, osnovati založno pravo samo u korist financijskih institucija radi osiguranja tražbina tih institucija na temelju ugovora o kreditu danog radi provedbe ugovora o koncesiji.

(2) Tražbine financijskih institucija iz stavka 1. ovoga članka mogu se odnositi isključivo na financijske instrumente pribavljene u svrhu provedbe ugovora o koncesiji, a ne smiju uključivati bilo kakve druge tražbine koje financijska institucija ima u odnosu na koncesionara po bilo kojim drugim osnovama.

(3) Prije osnivanja založnog prava na koncesiji mora se utvrditi vrijednost koncesije na kojoj se osniva založno pravo.

(4) Ako se zalogom osigurana tražbina ne ispuni o dospeljeću, založni vjerovnik ovlašten je ostvariti svoje pravo na namirenje te tražbine prijenosom koncesije na treću osobu koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije, uz prethodnu suglasnost davatelja koncesije.

(5) Vrijednost koncesije procjenjuje se ponovo prilikom ostvarenja prava na namirenje, a radi utvrđivanja odnosa vrijednosti koncesije s vrijednosti tražbine založnog vjerovnika.

(6) Na sva pitanja koja nisu uređena ovim člankom primjenjuju se odgovarajuće odredbe propisa kojima se uređuje založno pravo.

Podugovaranje i podkoncesija

Članak 43.

(1) Za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, koncesionar može s trećim osobama sklopiti podugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije.

(2) Sporednom se smatra svaka djelatnost koja nije djelatnost predmeta koncesije, ali je s njom povezana tako što služi njenom obavljanju ili je potrebna za njeno uspješno izvršenje.

(3) U slučaju koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge, davatelj koncesije u dokumentaciji za nadmetanje može;

- a) ili zahtijevati da koncesionar s trećim stranama sklopi podugovore koji čine minimalno 30% ukupne procijenjene vrijednosti koncesije, istovremeno pružajući mogućnost ponuditeljima da povećaju ovaj postotak, uz navođenje minimuma u ugovoru o koncesiji, ili
- b) zahtijevati od ponuditelja da u svojim ponudama navedu postotak, ako ga imaju, ukupne procijenjene vrijednosti koncesije za koju namjeravaju sklopiti podugovore s trećim stranama.

(4) Ugovor o podkoncesiji može biti sklopljen samo na temelju ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(5) Koncesionar ima pravo od davatelja zatražiti odobrenje za sklapanje ugovora o podkoncesiji kada iz objektivnih opravdanih razloga nije moguće sklopiti podugovor iz stavka 1. ovoga članka, odnosno kada je pravni status nekretnine koja je predmet koncesije takav da nije sposobna biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava, koncesionar može pravo obavljanja sporednih djelatnosti koncesije na toj nekretnini prenijeti na treće osobe sklapanjem ugovora o podkoncesiji.

(6) Mogućnost davanja podkoncesije mora biti predviđena u studiji opravdanosti davanja koncesije, dokumentaciji za nadmetanje, obavijesti o namjeri davanja koncesije, te ugovoru o koncesiji u okviru koje se može dati.

(7) Davatelj koncesije obavezan je o primitku zahtjeva za odobrenjem sklapanja ugovora o podkoncesiji obavijestiti ministarstvo nadležno za financije s prijedlogom i obrazloženjem svog odgovora koncesionaru.

(8) Ugovor o podkoncesiji dostavlja se davatelju koncesije, nadležnom resornom ministarstvu i ministarstvu nadležnom za financije. Ugovor o podkoncesiji upisuje se u Registar koncesija

(9) Prihod od naknade za podkoncesiju čini prihod koncesionara, te se zbraja u ukupan prihod na koji se obračunava naknada za koncesiju. Naknada za podkoncesiju mora biti razmjerna vrijednosti područja koje se daje u podkoncesiju.

(10) Ugovorom o podkoncesiji, podkoncesionar ima pravo na ostvarivanje prihoda od sporedne djelatnosti koju obavlja na području u podkoncesiji.

(11) Ugovor o podkoncesiji ne može se sklopiti na rok dulji od roka na koji je sklopljen ugovor o koncesiji.

(12) Na ugovor o podkoncesiji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje politika koncesija.

(13) Sva pitanja vezana za podkoncesije koja nisu uređena ovim Zakonom uređuju se zakonom kojim se uređuje pomorsko dobro.

V. PRESTANAK KONCESIJE

Načini prestanka koncesije

Članak 44.

Koncesija prestaje:

- ispunjenjem zakonskih uvjeta,
- raskidom ugovora o koncesiji zbog javnog interesa,
- sporazumnim raskidom ugovora o koncesiji,
- jednostranim raskidom ugovora o koncesiji,
- pravomoćnošću sudske odluke kojom se ugovor o koncesiji utvrđuje ništetnim ili se poništava.
- u slučajevima određenima ugovorom o koncesiji,
- u slučajevima određenima posebnim zakonom.

Prestanak koncesije ispunjenjem zakonskih uvjeta

Članak 45.

Koncesija prestaje:

- a) istekom roka na koji je dana, osim ako drugačije nije određeno ovim Zakonom,
- b) smrću fizičke osobe koncesionara, odnosno prestankom pravne osobe koncesionara, osim ako drugačije nije određeno ovim Zakonom odnosno ugovorom o koncesiji,
- c) ukidanjem, poništavanjem ili oglašavanjem ništavom odluke o davanju koncesije, u razdoblju nakon sklapanja ugovora o koncesiji.

Raskid ugovora o koncesiji zbog javnog interesa

Članak 46.

(1) Ugovor o koncesiji mora sadržavati odredbu o pravu davatelja koncesije da jednostranom izjavom raskine ugovor o koncesiji u cijelosti ili djelomično, ukoliko Hrvatski sabor odlukom odredi da to zahtijeva javni interes.

(2) Ako se ugovor o koncesiji raskida djelomično, koncesionar može u roku od 30 dana od dana primitka izjave o raskidu izjaviti da raskida ugovor o koncesiji u cijelosti.

(3) U slučaju raskida ugovora o koncesiji na temelju ovoga članka, koncesionar ima pravo na naknadu štete u skladu s odredbama ugovora o koncesiji i općim odredbama obveznog prava.

Jednostrani raskid ugovora o koncesiji

Članak 47.

(1) Davatelj koncesije može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji u sljedećim slučajevima:

1. ako koncesionar nije platio naknadu za koncesiju više od dva puta uzastopno ili općenito neuredno plaća naknadu za koncesiju,
2. ako koncesionar ne obavlja javne radove i/ili ne pruža javne usluge prema standardima kvalitete za takve radove, odnosno usluge kako su utvrđeni ugovorom o koncesiji, posebnim zakonom i drugim propisima kojima se uređuje predmet koncesije,
3. ako koncesionar ne provodi mjere i radnje nužne radi zaštite općeg, odnosno javnog dobra, te radi zaštite prirode i kulturnih dobara,
4. ako je koncesionar naveo netočne podatke u ponudi temeljem kojih se utvrđivalo ispunjenje uvjeta sposobnosti određenih u dokumentaciji za nadmetanje,
5. ako koncesionar svojom krivnjom ne započne s provedbom ugovora o koncesiji ili njegovog dijela u ugovorenom roku,
6. ako koncesionar obavlja i druge radnje u suprotnosti s ugovorom o koncesiji ili propušta obaviti dužne radnje utvrđene ugovorom o koncesiji,
7. ako je koncesionar prenio na treću osobu svoja prava iz ugovora o koncesiji suprotno odredbama ovoga Zakona i ugovora o koncesiji,
8. ako koncesionar ne dostavi novi odgovarajući instrument osiguranja kojeg davatelj koncesije zatraži na temelju članka 31., stavka 5. ovoga Zakona,
9. u drugim slučajevima u skladu s odredbama ugovora o koncesiji i općim odredbama obveznog prava.

(2) Kriteriji na temelju kojih davatelj koncesije utvrđuje postojanje razloga za raskid ugovora o koncesiji iz stavka 1. točaka 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka utvrđuju se ugovorom o koncesiji.

(3) Prije jednostranog raskida ugovora o koncesiji, davatelj koncesije mora prethodno pisanim putem upozoriti koncesionara i financijske institucije koje su osigurale financiranje provedbe ugovora o koncesiji o takvoj svojoj namjeri te odrediti koncesionaru primjereni rok za otklanjanje razloga za raskid ugovora o koncesiji i za izjašnjavanje o tim razlozima.

(4) Ako koncesionar ne otkloni razloge za raskid ugovora o koncesiji u roku iz stavka 3. ovoga članka davatelj koncesije raskinut će ugovor o koncesiji.

(5) U slučaju jednostranog raskida ugovora o koncesiji od strane davatelja koncesije, davatelj koncesije ima pravo na naknadu štete koju mu je prouzročio koncesionar u skladu s općim odredbama obveznog prava. Prihodi od naplate štete uzrokovanih radnjama koncesionara iz stavka 1. ovoga članka prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske ili davatelja koncesije ako je to jedinica lokalne ili regionalne (područne) samouprave.

(6) Koncesionar može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji u skladu s općim odredbama obveznog prava.

VI. PRAVNA ZAŠTITA

Članak 48.

(1) Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave nadležna je za rješavanje o žalbama u vezi s postupcima davanja koncesija.

(2) Pravna zaštita u postupku davanja svih koncesija uređenih ovim Zakonom provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje javna nabava. Pravna zaštita u postupku davanja koncesija iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona provodi se u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje javna nabava, a koje se odnose na otvoreni postupak.

Rješavanje sporova

Članak 49.

(1) Rješavanje sporove koji nastanu ili bi mogli nastati iz ugovora o koncesiji, stranke ugovora o koncesiji mogu podvrći arbitraži čije je mjesto na području Republike Hrvatske.

(2) U postupku iz stavka 1. ovoga članka isključivo je mjerodavno pravo Republike Hrvatske.

(3) Pravila postupka iz stavka 1. ovoga članka određuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje arbitraža

(4) Ako stranke nisu ugovorile arbitražno rješavanje sporova, isključivo je nadležan mjesno nadležan trgovački sud prema sjedištu davatelja koncesije.

VII. POLITIKA KONCESIJA

Politika koncesija

Članak 50.

(1) Politika koncesija koju provodi ministarstvo nadležno za financije, u smislu ovoga Zakona, predstavlja sve mjere i aktivnosti usmjerene uspostavi i održanju učinkovitog sustava davanja koncesija, a osobito nadzor nad provedbom ugovora o koncesijama, vođenje Registra koncesija, sudjelovanje predstavnika ministarstva nadležnog za financije u postupcima davanja koncesija, praćenje provedbe ugovora o koncesijama s obilježjima javno-privatnog partnerstva, edukaciju te praćenje međunarodne prakse iz područja koncesija.

(2) Ministarstvo nadležno za financije dostavlja Vladi Republike Hrvatske jedanput godišnje za prethodnu godinu izvješće o provedenoj politici koncesija iz stavka 1. ovoga članka.

Nadzor izvršavanja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji

Članak 51.

(1) Davatelj koncesije dužan je kontinuirano nadzirati rad koncesionara i izvršavanje njegovih obveza iz ugovora o koncesiji, a što uključuje i redovito praćenje izvršavanja plaćanja naknade za koncesiju, ako je ona određena ugovorom o koncesiji, te plaćanja svih ostalih obveza koje nastaju kao posljedica provedenih nadzora od strane inspekcijskih službi i drugih nadležnih tijela.

(2) Davatelj koncesije dužan je za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji voditi posebnu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje koncesionara, a najmanje prikupljanjem i analizom standardnih financijskih izvješća na godišnjoj razini, pri čemu je dužan voditi evidenciju o svim povezanim trgovačkim društvima koncesionara.

(3) Davatelj koncesije dužan je do 01. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu dostaviti ministarstvu nadležnom za financije izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara, a osobito u odnosu na;

- plaćanje naknade za koncesiju,
- poduzetim radnjama vezanim za nadzor rada koncesionara,
- pokrenutim mjerama prisilne naplate naknade za koncesiju i drugih novčanih obveza po osnovi nalaza/rješenja inspekcijskih i drugih službi,
- raskinutim ugovorima o koncesiji i onima koji su u procesu raskida,
- poslovanju koncesionara kada je to društvo posebne namjene,
- izvršenju podugovora i ugovora s takvim svojstvom koje je sklopio koncesionar, a koji su vezani na ugovor o koncesiji, te
- ostalim bitnim podacima o izvršenju ugovora o koncesiji.

(4) Izvješće iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se na obrascu koji ministarstvo nadležno za financije objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(5) Davatelj koncesije dužan je čuvati dokumentaciju koja se odnosi na određenu koncesiju do isteka trajanja koncesije. Nakon isteka trajanja koncesije, koncesijska dokumentacija čuva se u skladu s propisima kojima se uređuje čuvanje arhivske dokumentacije.

(6) Davatelj koncesije dužan je u roku od najviše 10 dana od primitka zahtjeva ministarstva nadležnog za financije dostaviti sve tražene podatke u odnosu na određenu koncesiju.

(7) Davatelj koncesije dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o postupcima nepoštivanja odredbi ugovora o koncesiji u skladu s djelokrugom rada i odredbama propisa kojima se uređuje rad državnih odvjetništava.

(8) Davatelj koncesije dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za financije o poduzetim radnjama iz stavka 7. ovoga članka u roku od najviše 15 dana.

(9) Davatelj koncesije odgovoran je za potpunu i pravodobnu naplatu naknade za koncesiju.

(10) Davatelj koncesije u slučaju kada nije istovremeno i korisnik prihoda po osnovi naknade za koncesiju, dužan je dostaviti korisniku prihoda dokumentaciju na temelju koje korisnik prihoda može ustrojiti evidenciju potraživanja u svojim poslovnim knjigama.

(11) Korisnik prihoda iz stavka 10. ovoga članka u slučaju kada koncesionar ne plaća obveze po osnovu naknade za koncesiju koja predstavlja njegov prihod, dužan je o tome obavijestiti davatelja koncesije radi poduzimanja mjera naplate.

Članak 52.

(1) U okviru politike koncesija ministarstvo nadležno za financije može samostalno, bez zahtjeva davatelja koncesije, ali uz prethodnu provjeru koje mjere i radnje iz članka 51. stavka 9. ovoga Zakona je poduzeo davatelj koncesije, putem svojih inspekcijskih službi pokrenuti postupak nadzora nad koncesionarom koji ne izvršava obveze u skladu s ugovorom o koncesiji i posebnim propisima, a u okviru djelokruga ministarstva nadležnog za financije.

(2) Ministarstvo nadležno za financije može postupak nadzora iz stavka 1. ovoga članka pokrenuti i na zahtjev davatelja koncesije u slučajevima iz članka 53. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Nadzor iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podrazumijeva i nadzor podugovora i ugovora s takvim svojstvom koje je sklopio koncesionar, a koji su vezani na ugovor o koncesiji

(4) Poslove nadzora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obavljaju inspektori ministarstva nadležnog za financije u skladu s propisom o unutarnjem ustrojstvu ministarstva nadležnog za financije.

(5) U obavljanju poslova nadzora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka inspektori ministarstva nadležnog za financije ovlašteni su:

1. pregledavati dokumentaciju o računovodstvenom, materijalnom i financijskom poslovanju koncesionara, glede zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti obračunavanja i plaćanja naknada za koncesiju, te izvršenju ostalih obveza prema kreditnim institucijama kada je koncesionar društvo posebne namjene i kada su te obveze preuzete u svrhu financiranja ugovora o koncesiji.

2. obavljati druge postupke i radnje u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, općeg poreznog zakona i posebnih zakona, a u vezi s poslovima nadzora obračunavanja i plaćanja naknada za koncesiju.

(6) Inspektori iz stavka 5. ovoga članka imaju službene iskaznice koje izdaje ministar nadležan za financije.

(7) Oblik i sadržaj službene iskaznice propisuje ministar nadležan za financije pravilnikom.

(8) Davatelj koncesije dužan je surađivati s nadzornim tijelima u provedbi svih vrsta nadzora u vezi s izvršavanjem obveza koncesionara preuzetih ugovorom o koncesiji.

(9) Ministarstvo nadležno za financije može pokrenuti postupak nadzora i kod onih fizičkih i pravnih osoba za koje je po prijavi ili na drugi način saznalo da postoji sumnja da djelatnost za obavljanje koje je potrebna koncesija, obavlja bez dodijeljene koncesije.

Članak 53.

(1) Postupak nadzora iz članka 52. ovoga Zakona započinje uručenjem naloga odgovornoj osobi koncesionara,

(2) Nalog iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. naziv tijela koje ga je izdalo, broj i datum akta,
2. ime i prezime odnosno naziv subjekta nadzora,
3. predmet nadzora,
4. razdoblje koje će biti obuhvaćeno nadzorom,
5. datum početka nadzora,
6. ime i prezime ovlaštenih službenika za provođenje nadzora,
7. potpis ovlaštene osobe.

(3) Protiv naloga iz stavka 2. ovoga članka prigovor nije dopušten.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka postupak nadzora može započeti i bez uručenja naloga ako:

1. odgovorna osoba koncesionara očigledno izbjegava uručenje naloga,
2. postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Članak 54.

(1) U upravnim stvarima iz članaka 51. i 52. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) Na pojedina pitanja postupka koja su specifična u upravnom području naknada za koncesije primjenjuju se odredbe općeg poreznog zakona.

(3) Ako inspektor ministarstva nadležnog za financije u postupku nadzora utvrdi da koncesionar naknadu za koncesiju nije obračunao ili je manje obračunao, nije uplatio ili je manje uplatio, donosi rješenje kojim nalaže uplatu utvrđene obveze po osnovi naknade za koncesiju.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka dopuštena je žalba. O žalbi odlučuje nadležno drugostupanjsko tijelo određeno propisom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija .

Članak 55.

(1) U skladu s politikom koncesija i nadležnostima ministarstva nadležnog za financije, o svim uočenim nepravilnostima i poduzetim mjerama davatelj koncesije mora u pisanom

obliku obavijestiti ministarstvo nadležno za financije pravovremeno, a najkasnije u roku od 30 dana od uočene nepravilnosti, odnosno poduzete mjere.

(2) Koncesionar je dužan postupiti po zahtjevu davatelja koncesije ili ministarstva nadležnog za financije ukoliko se od njega traži potvrda o izvršavanju preuzetih obveza iz ugovora o koncesiji ili drugi važni podaci o poštivanju ugovora o koncesiji u roku od 10 dana od dana primitka zahtjeva.

(3) U slučaju neispunjavanja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, davatelj koncesije dužan je poduzeti sve pravne radnje u skladu s odredbama ugovora o koncesiji i ovlastima davatelja koncesije, te odredbama ovoga Zakona

(4) U slučajevima neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji, a što uključuje i redovito plaćanje naknade za koncesiju, davatelj koncesije može zahtijevati pokretanje nadzora od strane inspekcijske službe ministarstva nadležnog za financije, ako mjere koje je sam poduzeo nisu dale rezultate, te pod uvjetom da o poduzetim mjerama i radnjama izvijesti nadležnu inspekcijsku službu iz ovoga stavka.

(5) Davatelj koncesije dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za financije o poduzetim mjerama iz stavka 4. ovoga članka u roku od 10 dana od poduzimanja tih mjera te redovito izvještavati o svim postupcima pokrenutim za vrijeme provođenja navedenih mjera.

Plan davanja koncesija

Članak 56.

(1) Davatelji koncesija dužni su dostaviti ministarstvu nadležnom za financije godišnji i srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija.

(2) Davatelj koncesije dužan je prije isteka tekuće kalendarske godine izraditi godišnji plan davanja koncesija iz svoje nadležnosti za narednu kalendarsku godinu, na standardnom obrascu koji objavljuje ministarstvo nadležno za financije na svojim internetskim stranicama.

(3) Godišnji plan davanja koncesija mora biti u skladu sa srednjoročnim (trogodišnjim) planom davanja koncesija.

(4) U slučaju odstupanja godišnjeg plana od iskazanog srednjoročnog (trogodišnjeg) plana davanja koncesija, davatelj koncesije dužan je ministarstvu nadležnom za financije dostaviti obrazloženje o navedenom odstupanju prilikom dostave podataka o godišnjem planu davanja koncesija.

(5) Godišnji plan davanja koncesija sadrži osobito:

- a) planirani broj koncesija,
- b) predviđene vrste i predmete koncesija,
- c) rokove na koje se koncesije planiraju dati,
- d) pravnu osnovu za davanje koncesije,
- e) procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju,

f) popis ugovora o koncesiji koji istječu u godini na koju se plan odnosi s napomenom za koje se koncesije planira novi postupak davanja koncesije, te obrazloženjem razloga za eventualno ne planiranje davanje nove koncesije.

(6) Godišnji plan davanja koncesija iz stavka 1. ovoga članka davatelj koncesija dužan je do isteka trećeg tromjesečja tekuće godine dostaviti ministarstvu nadležnom za financije.

(7) Ministarstvo nadležno za financije može po potrebi zatražiti dostavu dodatnih podataka od davatelja koncesija u roku od devedeset dana od dana dostave podataka iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Osim godišnjeg plana, iz stavaka 2. do 7. ovoga članka, davatelj koncesije, a na zahtjev ministarstva nadležnog za financije obvezan je dostaviti srednjoročni (trogodišnji) plan o davanju koncesija iz svoje nadležnosti s jasno iskazanim procijenjenim ekonomskim učincima provedbe budućih ugovora o koncesijama uz odgovarajuću primjenu propisa kojima se uređuju javne financije, odnosno priprema, ocjena i izvedba investicijskih projekata.

(9) U srednjoročnom (trogodišnjem) planu davanja koncesija navode se gospodarska i druga područja u kojima se planiraju dati koncesije, građevine koje će se graditi odnosno djelatnosti koje će se obavljati na temelju koncesije, planirani rashodi za koncesije i prihodi od koncesija, ocjena očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija.

(10) Srednjoročni (trogodišnji) plan može sadržavati i druge elemente koji su od značenja za provedbu učinkovite politike koncesija.

(11) U postupku dostave podataka iz stavaka 8. i 9. ovoga članka davatelj koncesije mora na jasan način prikazati usklađenost plana davanja koncesija s razvojnim gospodarskim okvirom i pojedinačnim projektima, a u skladu s javnim interesom, prema odredbama ovoga Zakona.

(12) Osim podataka iz stavaka 1. do 11. ovoga članka davatelj koncesije dužan je na zahtjev ministarstva nadležnog za financije dostaviti i ostale podatke koji se odnose na postojeće koncesije i njihov rok isteka u tekućoj kalendarskoj godini ili u budućem razdoblju.

Registar koncesija

Članak 57.

(1) Registar koncesija vodi ministarstvo nadležno za financije.

(2) Davatelji koncesija obveznici su korištenja web aplikacije Registra koncesija.

(3) Registar koncesija je javan.

(4) Javnim podacima u skladu sa stavkom 3. ovoga članka smatraju se:

- naziv davatelja koncesije,
- OIB davatelja koncesije
- naziv koncesionara,
- OIB koncesionara

- datum potpisivanja, odnosno stupanja na snagu ugovora o koncesiji,
- rok na koji je koncesija dana,
- datum isteka koncesije,
- vrsta koncesije,
- naziv koncesije,
- područje na kojem se koncesija obavlja,
- visina i/ili način obračuna naknade za koncesiju.

(5) Vođenje registra koncesija znači prikupljanje i evidenciju podataka iz ugovora o koncesiji i vezane dokumentacije, pohranu podataka, upravljanje bazom podataka, osiguranje dostupnosti podacima te zaštitu baze podataka i dokumenata pohranjenih u arhivu.

(6) Zadužuje se davatelj koncesije doprinositi vođenju Registra koncesija stalnim praćenjem i zajedničkim sudjelovanjem u radu s ministarstvom nadležnim za financije.

(7) Ministarstvo nadležno za financije redovito izvješćuje davatelja koncesije o svim njegovim propuštenim radnjama i ne postupanju prema Registru koncesija.

(8) Davatelj koncesije obvezan je postupiti prema uputama ministarstva nadležnog za financije, te u roku od sedam dana izvijestiti ministarstvo nadležno za financije o nastalim promjenama iz pojedinog ugovora o koncesiji.

(9) Davatelji koncesija dužni su prijave i promjene iz ugovora o koncesijama dostavljati u elektronskom obliku i/li papirnatom obliku za unos u Registar koncesija.

(10) Davatelji koncesija dužni su dostaviti ministarstvu nadležnom za financije svaku obavijest kojom se koncesionara upozorava na uočeno neizvršavanje obveza iz ugovara o koncesijama.

(11) Davatelj koncesije i koncesionar dužni su postupati po zahtjevu ministarstva nadležnog za financije, u rokovima propisanim odredbama pravilnika o registru koncesija.

(12) Ministar nadležan za financije donosi pravilnik o registru koncesija.

Članak 58.

(1) Davatelj koncesije dužan je, radi unosa u Registar koncesija, ugovor o koncesiji dostaviti ministarstvu nadležnom za financije u roku od 10 dana od dana sklapanja.

(2) Svaku promjenu iz ugovora o koncesijama davatelj koncesije dužan je prijaviti ministarstvu nadležnom za financije radi upisa u Registar koncesija. Način prijave propisuje se pravilnikom o registru koncesija.

(3) Davatelj koncesije dužan je izvještavati o svakoj promjeni zaduženja u odnosu na iznos obveze koja proistječe iz naknade za koncesiju, te istu prijaviti ministarstvu nadležnom za financije radi upisa u Registar koncesija.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 59.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 1 c) ovoga Zakona posebnim propisima ovlaštena za davanje koncesija ako potpuno i pravodobno ne naplati naknadu za koncesiju (članak 51. stavak 9. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba za taj prekršaj kod davatelja koncesije, odnosno tijela koje je sklopilo i nadležno je za provođenje ugovora o koncesiji.

Članak 60.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 4. stavka 1 c) ovoga Zakona posebnim propisima ovlaštena za davanje koncesija ako protivno odredbama ovoga Zakona kao i posebnih propisa kojima se uređuju pojedine koncesije ministarstvu nadležnom za financije podatke potrebne radi upisa u Registar koncesija ne dostavi ili ne dostavi u roku (članak 57. stavci 8. do 11. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna za prekršaj iz 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba za taj prekršaj kod davatelja koncesije, odnosno kod tijela koje je sklopilo i nadležno je za provođenje ugovora o koncesiji.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj koncesionar ako ne plati naknadu za koncesiju (članak 34. stavak 1. ovoga Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba koncesionara-pravne osobe.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

(1) Postupci davanja koncesija koji su započeli prije stupanja na snagu ovoga Zakona, te sudski ili drugi postupci koji se vode vezano za te koncesije, dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Postupci nadzora obračunavanja i plaćanja naknada za koncesiju koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Obvezuje se davatelj koncesija koji je sklopio ugovor o koncesiji prije stupanja na snagu Zakona o koncesijama (Narodne novine, broj 125/2008)), a koji ne sadrži odgovarajuće instrumente osiguranja, zatražiti od koncesionara dostavu odgovarajućeg

instrumenta osiguranja provedbe ugovora o koncesiji u preostalom razdoblju trajanja koncesije u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Rok za dostavu odgovarajućeg instrumenta osiguranja iz stavka 3. ovoga članka je 60 dana od dana primitka zahtjeva davatelja koncesije za dostavom.

(5) Ako koncesionar ne dostavi odgovarajući instrument osiguranja u roku iz stavka 4. ovoga članka ugovor o koncesiji se raskida.

(6) Obvezuje se davatelj koncesija koji je sklopio ugovor o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva prije stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati povjerenstvo za praćenje provedbe toga ugovora o koncesiji, u skladu s člankom 32. ovoga Zakona, u roku od 40 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji umjesto novčanog iznosa iz članka 19. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona primjenjuje s vrijednost koju Europska komisija objavljuje u Službenom listu Europske unije.

Članak 63.

(1) Davatelj koncesije dužan je pokrenuti postupak upisa u zemljišne knjige svih ugovora o koncesijama koji se odnose na nekretnine, a koji još nisu upisani u zemljišne knjige, u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) O pokretanju postupka upisa u zemljišne knjige iz stavka 1. ovoga članka davatelj koncesije dužan je obavijestiti ministarstvo nadležno za financije, a radi evidencije podataka u registru koncesija, u roku od 10 dana od dana pokretanja postupka.

Članak 64.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o koncesijama (Narodne novine, broj 125/2008).

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 21. stavka 7., članka 26. stavka 6. i članka 28. stavka 7. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za financije donijet će pravilnike iz članka 52. stavka 7. i članka 57. stavka 12. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Pravilnik o ustroju i vođenju registra koncesija (Narodne novine, br. 9/2009 i 22/2012). ostaje na snazi do stupanja na snagu pravilnika iz članka 57. stavka 12. ovoga Zakona.

Članak 65.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbi članka 6. stavka 2. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa:
Zagreb,

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM ZAKONOM

Sustav koncesija u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o koncesijama („Narodne novine“, broj 125/2008; dalje u tekstu: Zakon), a koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Zakon predstavlja krovni propis kojim se na općoj razini uređuju sva osnovna pitanja vezana za koncesije. Zakonodavni okvir za koncesije, uz Zakon, čine i posebni propisi kojima se uređuju koncesije u pojedinim područjima i za pojedine djelatnosti. Ovi tzv. "sektorski zakoni za koncesije", temeljem načela i rješenja iz Zakona, uređuju sva posebna pitanja koja se vezuju za pojedini predmet koncesije.

Donošenje Zakona bilo je jedno od mjerila za zatvaranje pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji u Poglavlju 5 (Javne nabave). U tom je smislu Zakon morao usvojiti odredbe pravne stečevine kojom se uređuju koncesije, a primarno Direktiva 2004/18/EC i 2004/17/EC te interpretativnih priopćenja Europske komisije i Vijeća Europe. Zadovoljivši uvjete iz pravne stečevine te uspostavivši institucionalni okvir kao preduvjet za efikasnu implementaciju, uslijedilo je usklađenje posebnih propisa koji uređuju koncesije sa Zakonom o koncesijama, a čime je Republika Hrvatska uvela značajne izmjene u sustav koncesija te uspostavila jedinstven okvir pripreme, provedbe i nadzora davanja i provedbe ugovora o koncesiji.

S obzirom da su opisane novine nastupile nakon punih 17 godina primjene potpuno nepromijenjenog Zakona o koncesijama („Narodne novine“, broj 89/92), bilo je za očekivati kako će biti potrebno određeno vrijeme prilagodbe sustava novim načelima postupka davanja koncesija. U posljednje tri godine primjene Zakona, Ministarstvo financija kao središnje koordinativno tijelo za koncesije u Republici Hrvatskoj, redovito je komunikacijom s davateljima koncesija, koncesionarima i općom poslovnom zajednicom, kontinuirano evidentiralo i analiziralo nedostatke i propuste Zakona.

Uzimajući u obzir kako Zakon uređuje pravila davanja koncesija u nizu srodnih, ali i različitih područja te kako se predmeti koncesija realiziraju kroz tri vrste koncesija koje Zakon definira, praksa je pokazala kako pravila kojima se trenutno uređuju koncesije traže uvođenje određenih novina kojima će se umanjiti pojava nesigurnosti u postupcima davanja, ali i provedbe koncesijskih ugovora za vrijeme njihova trajanja

Također, uočena je, s obzirom na kompleksnost ugovora o koncesijama i projekata te činjenicu da su davateljima u nadležnost prenesene dodatne obveze vezane za izradu studije opravdanosti davanja koncesija te preuzimanja čvršće kontrole nad projektnim idejama koje se planiraju realizirati, potreba detaljnijeg i jasnijeg uređenja praktičnih elemenata pripremnih radnji za davanje koncesija te uvođenja fleksibilnosti u obujmu obveza davatelja koncesija s obzirom na vrijednost ugovora o koncesiji i složenost projekta.

Pravna stečevina koju je Republika Hrvatska preuzela 2008. godine iz područja koncesija, a koju primjenjuju sve zemlje članice Europske unije, također se pokazala nedorečenom u nizu rješenja i obveza koje nameće. Rezultat toga bio je niz sporova pokrenutih pred Europskim sudom vezanih za identifikaciju i razlikovanje vrsta koncesija i ugovora o koncesiji u odnosu na tradicionalne ugovore o javnoj nabavi. Ove su odluke Europskog suda pojasnile stav istog, pa tako i Europske komisije, u odnosu na pojašnjenje temeljnih rizika koji se nužno vezuju uz koncesije i čine posebnim ovu vrstu ugovora u odnosu na tradicionalne ugovore o javnoj nabavi. Pravila o prijenosu rizika s davatelja koncesije na

koncesionara važnu ulogu imaju i kod utvrđivanja statističkog tretmana koncesijskih projekata sukladno pravilima Eurostat-a, a obveznici kojih su članice Europske unije, pa tako uskoro i Republika Hrvatska.

Svjetska gospodarska kriza, pogoršanje uvjeta financiranja na tržištu, a sukladno čemu je došlo do značajnih problema u sposobnosti koncesionara za neometanu provedu ugovora o koncesiji, ukazali su na potrebu uvođenja jasnijih pravila i dodatne fleksibilnosti kod uvjeta izmjene ugovora o koncesiji za vrijeme njegova trajanja, a bez ugrožavanja temeljnih načela na kojima dodjela javnih ugovora počiva u Europskoj uniji. Navedeno podrazumijeva i profiliranje jasnijih pravila vezanih za sudjelovanje financijskih institucija u koncesijskim projektima, te prava i obveza sviju strana, davatelja koncesije, koncesionara i financijskih institucija, kod prijevremenih raskida ugovora.

Pored spomenutih inicijativa i promjena na razini Europske unije, niz rješenja koja se predlažu u ovom Konačnom prijedloga Zakona o koncesijama za cilj imaju rješavanje nedostataka Zakona koje su uočene u redovitoj praksi davatelja koncesija u Republici Hrvatskoj te se vezuju uz posebnosti hrvatskog sustava koncesija i određenih naslijeđenih modaliteta postupanja koji traže prilagodbu novim zakonskim rješenjima.

Utoliko se Konačnim prijedlogom Zakona o koncesijama uvodi niz rješenja koja nose fleksibilnost i jednostavnije postupanje kod davanja koncesija za gospodarsko korištenje općih ili drugih dobara ili pak koncesija manje vrijednosti. Koncesije za gospodarsko korištenje općih ili drugih dobara, kao ugovori koji za svrhu nemaju realizaciju javnih radova (građevina, objekata javne namjene) i pružanje javnih usluga, u praksi traže nešto fleksibilnije postupanje, uz istovremenu odgovarajuću primjenu temeljnih načela Zakona, a kako bi se postiglo učinkovitije raspolaganje ovim resursima, povećao broj ovih ugovora, prihodi od naknada za koncesiju koji iz njih proizlaze, uz zadržavanje kontrole i nadzora od strane nadležnih tijela te sigurnost u zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske.

Također, u izradi Konačnog prijedloga Zakona o koncesijama, Ministarstvo financija bilo je vođeno namjerom dodatne prilagodbe sustava najavljenom investicijskom zamahu čija se realizacija planira intenzivnijom primjenom javno-privatnog partnerstva, točnije putem instrumenta koncesije kao jednim od njegovih temeljnih modela. Odredbe vezane za načela i uvjete izmjena ugovora, definicije koncesija, prijenos rizika te sudjelovanje financijskih institucija, neposredno su usmjerene upravo u tu svrhu.

Zaključno, napominjemo kako je 1. siječnja 2012. godine stupio na snagu novi Zakon o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 90/2011) koji u potpunosti preuzima pojedine odredbe iz Zakona te uvodi novine u postupcima davanja koncesija za javne radove. U tu svrhu Konačni prijedlog Zakona o koncesijama vrši prilagodbu spomenutim izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, a čime se postiže usklađenje ovih dvaju ključnih propisa.

Konačnim prijedlogom Zakona o koncesijama, a s ciljem dodatnog jačanja efikasnosti sustava i kontrole naplate naknada za koncesiju Ministarstvu financija daje se još snažnija i jasnija uloga u okviru odredbi kojima se uređuje politika koncesija.

Ključan instrument politike koncesija je Registar koncesija kao jedinstvena baza podataka o svim koncesijama u Republici Hrvatskoj, a na osnovu koje se omogućuje praćenje i nadzor svih koncesionara, a s tim u vezi i aktivnosti na unaprjeđenju provođenja aktivne politike koncesija. Politika koncesija predstavlja detaljnu razradu odredbi koje proizlaze iz djelokruga

rada Ministarstva financija utvrđenog Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave.

U razdoblju od 2001. do IX/2012. godine ukupni prihodi od koncesijskih naknada iznosili su 6.828,3 milijuna kuna. Ključ uspostave učinkovitog sustava koncesija bio je ustroj Registra koncesija što se odrazilo i na koncesijske naknade koje su u razdoblju od 2005. godine pa do kraja 2008. godine, kada se donosi novi Zakon o koncesijama, iznosile su ukupno 3.011,5 milijuna kuna. Pritom treba ustvrditi kako je u Registru koncesija ovog trenutka evidentirano ukupno oko 14.000 ugovora o koncesijama.

S trenutkom stupanja na snagu Zakona o koncesijama 01. siječnja 2009. godine bilježi se dodatni rast prihoda od koncesija, tako da je 2009. godine ostvaren ukupni prihod u iznosu od 689,5 milijuna kuna. Time je u prvoj godini uvođenja novog krovnog Zakona o koncesijama primjetan godišnji rast koncesijskih prihoda od 46,6 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Ukoliko se sagleda razdoblje od dana stupanja na snagu Zakona o koncesijama u 2009. godini do rujna 2012. godine prihodi državnog proračuna od naknada za koncesiju iznose 2.639,2 milijuna kuna. Prema podacima za prvih devet mjeseci 2012. godine, prihodi od naknada za koncesije iznosili su 566,5 milijuna kuna te se i u ovoj godini mogu očekivati prihodi koji su na razini 2011. godine.

U tom smislu Konačni prijedlog Zakona o koncesijama jasno propisuje obveze davatelja koncesija i dužnost poduzimanja svih pravnih radnji radi osiguranja izvršavanja odredbi iz ugovora o koncesijama. Time se nastoji ostvariti još veća efikasnost prikupljanja naknada za koncesije te osigurati uredno izvršavanje i drugih obveza propisanih ugovorom o koncesiji.

Ostvarivanje politike koncesija ovisit će prvenstveno o poduzimanju aktivnosti i mjera davatelja koncesija u slučaju uočenih nepravilnosti od strane koncesionara, uz aktivno poduzimanje svih pravnih radnji prema istome, iz čega proizlazi i obveza redovitog izvješćivanja Ministarstva financija i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u slučajevima nepoštivanja ugovornih odredbi.

Zaključno, usvajanjem ovog Konačnog prijedloga Zakona o koncesijama omogućit će se još efikasnija i transparentnija primjena instrumenta koncesije u realizaciji javnih potreba i iskorištavanja općih i drugih dobara, a što će se odraziti na intenzivniji ulazak privatnog kapitala, jačanje gospodarske aktivnosti, povećanje općih poreznih prihoda, prihoda od koncesija te otvaranje dodatnih fiskalnih kapaciteta za druge potrebe.

II. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1. – članak 1. uvodno nabraja pitanja uređena Zakonom o koncesijama. Zakon o koncesijama je opći zakon (lex generalis) kojim se na području Republike Hrvatske uređuju koncesije. Sve posebnosti područja kojima se uređuju koncesije na posebnim područjima uređuju se detaljnije drugim, posebnim zakonima (leges speciales), dakako, imajući na umu da se ne smije odstupati od kogentnih pravila (ius cogens) ovog Zakona. U tome svojstvu, daju se odmah i definicije koncesije (tri vrste: koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, koncesija za javne usluge i koncesija za javne radove), te se daje i naputak za razlikovanje odnosno utvrđivanje vrste koncesije kada ona ima elemente dviju koncesija (za javne radove i javne usluge), budući da je dosadašnja praksa pokazala da upravo kod takvih

slučajeva davatelji koncesija nailaze na poteškoće – ne znajući sa sigurnošću utvrditi o kojoj vrsti koncesije se radi, te bez smjernice za postupanje u takvim situacijama, ne bi znali niti dalje postupati.

U svome posljednjem stavku, ovaj članak stvara vezu s ostatkom pravnog sustava Republike Hrvatske, propisujući da se na pitanja koja njime nisu uređena primjenjuju odredbe posebnih zakona (posebnih zakona kojima se uređuju različita područja u kojima je moguće dati koncesiju), propisa kojima se uređuje javna nabava (budući da je institut koncesija, zajedno s javno-privatnim partnerstvom i javnom nabavom u užem smislu, dio jedinstvenog sustava javne nabave u širem smislu) te ostalih propisa (svih propisa pozitivnog prava koji uređuju materiju s kojom institut koncesije može doći u dodir, kao npr. Zakon o obveznim odnosima, Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima).

Članak 2. – ovim člankom navodi se pravna stečevina Europske unije s kojom je usklađen ovaj Zakon.

Članak 3. – člankom se pojašnjavaju pojedini, najznačajniji pojmovi koji se često koriste u Zakonu. U usporedbi sa Zakonom o koncesijama iz 2008. godine (dalje: ZoK 08), članak s definicijama pojmova je prilično bogatiji i to zbog složenosti materije i potrebe za jasnim određenjem nekih češćih pojava u sustavu koncesija u Republici Hrvatskoj.

Članak 4. – ovim se člankom taksativno navodi tko/koja tijela mogu biti davatelji koncesija, te u čije ime to mogu učiniti. Tijela koja nisu izrijekom navedena mogu biti davatelji koncesija ako su za to ovlaštena posebnim propisima (npr. razne državne agencije i slično). Iako su se tijekom primjene ZoK-a 08 davatelji koncesija, najčešće iz jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, često javljali s pitanjima nadležnosti konkretnih tijela unutar tih jedinica za davanje koncesije (da li predstavničko ili izvršno tijelo provodi postupak davanja koncesije i sklapa ugovor o koncesiji), ovim Zakonom, kao općim propisom ne može se ulaziti u nadležnosti pojedinih tijela. To su pitanja uređena posebnim propisima (npr. u statutima jedinica lokalne samouprave).

Stavkom 4. uvedena je novost u odnosu na ZoK 08, te je njime određeno da davatelj koncesije ima značenje javnog naručitelja kako je taj pojam određen propisom kojim se uređuje javna nabava kada se postupak davanja koncesije provodi prema tom propisu.

Članak 5. – koncesija, a kako je ona određena člankom 1. (koncesija za javne radove, koncesija za javne usluge ili koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra), može se dati u područjima koja se nabrajaju u ovom članku. Pa tako članak navodi izrijekom 22 područja, u skladu s postojećim sustavom koncesija u Republici Hrvatskoj, a što ne isključuje i ostala područja za koja se odredi da je koncesija prikladan instrument dok god je ona u skladu s definicijom koncesije određenom ovim Zakonom.

U odnosu na stanje 2008. godine kada je donesen ZoK 08, došlo je do izmjena u sustavu koncesija u obliku „izlaska iz režima koncesija“ određenih materija. Tako na području poljoprivrednog zemljišta, od stupanja na snagu Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 63/2011) nema više instituta koncesija, naime, umjesto koncesija za ribnjake uveden je dugogodišnji zakup. Također, Zakonom o igrama na sreću (Narodne novine, broj 87/2009), ta djelatnost se prestala vršiti na temelju ugovora o koncesiji.

S obzirom da navedena područja ne navode ujedno i sve vrste/nazive koncesija koje se mogu u istima pojaviti, stavkom 4. ovoga članka određeno je da se koncesije koje su predmet davanja u navedenim područjima pobliže definiraju posebnim propisima kojima se uređuju koncesije.

Člankom se izričito zabranjuje davanje koncesija na šumama i šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, te na drugim dobrima određenim posebnim propisima.

Članak 6. – ovim se člankom navode koncesije na koje se ovaj Zakon, u svojoj potpunosti, ne primjenjuje. Na njih se primjenjuju odgovarajući drugi propisi koji uređuju materiju unutar koje se te koncesije daju.

Članak 7. – dodatno izuzeće od primjene ovoga Zakona propisano je za koncesije za pružanje medijskih usluga radija i televizije, no ne u potpunosti, već u dijelovima koji se tiču postupka davanja koncesija, ugovora o koncesiji, prestanku koncesije i pravnoj zaštiti. Isto je uređeno posebnim propisima o pružanju medijskih usluga radija i televizije.

Članak 8. – ovim člankom određuje se rješavanje imovinsko-pravnih poslova vezanih za koncesiju koja se namjerava dati te se posebnim zakonima omogućuje rješavanje predmetne problematike u skladu sa specifičnostima područja koje uređuju.

Članak 9. – ovim člankom uređuje se tajnost dokumentacije u postupcima davanja koncesije, imajući na umu odredbe posebnih propisa o tajnosti podataka.

Članak 10. – prvi članak Glave Zakona koja se odnosi na razdoblje prije samog pokretanja postupka davanja koncesija, pripremne radnje za davanje koncesije, nabraja aktivnosti koje davatelj koncesije mora provesti. Navedene aktivnosti propisane su kao obvezne za svakog davatelja koncesije, ostavljajući mjesta za propisivanje posebnim propisima dodatnih aktivnosti koje bi prethodile postupku davanja koncesije i smatrale se pripremnim radnjama.

Članak 11. – ZoK-om 08 pitanje procjene vrijednosti koncesije nije bilo uređeno, već se za isto upućivalo na primjenu odredaba propisa kojim se uređuje javna nabava, odnosno posebnih propisa kojima se uređuje pojedina koncesija. Posebni propisi, međutim nisu uredili to pitanje, a odredbama propisa o javnoj nabavi se pokrio tek dio sustava koncesija, te je zbog toga ovim Zakonom detaljno uređena procjena vrijednosti koncesije.

Članak 12. – ovim člankom uređena je izrada studije opravdanosti kao jedne od pripremnih radnji koju provodi davatelj koncesije.

Važna novost u odnosu na ZoK 08, a potaknuta povratnim informacijama dobivenim od davatelja koncesija, jest izrada analize davanja koncesije umjesto studije opravdanosti davanja koncesije, koja će olakšati i skratiti stadij pripremnih radnji osobito za „male“ koncesije, izražavajući time prilagodbu posebnostima svakog područja u kojem se koncesije mogu dati.

Članak 13. – tijekom primjene ZoK-a 08 uočena je potreba za detaljnijim uređenjem studije opravdanosti davanja koncesije u samom Zakonu o koncesijama, te je stoga ovim člankom puno bogatije opisan sam sadržaj studije opravdanosti, uz navođenje obveznih elemenata koji se u svakom slučaju davanja koncesije moraju u njoj obraditi.

Članak 14. – odredbama ovog članka navodi se obveza davatelja koncesije za imenovanje stručnog povjerenstva za koncesiju, s naglaskom na izbjegavanju potencijalnog sukoba interesa. Određuje se i obveza obavještanja Ministarstva financija o imenovanju istog, koje može predložiti imenovanje svog predstavnika. Navode se, zatim, zadatci stručnog povjerenstva, te njegova obveza vođenja zapisnika, a posebno se naglašava njegova dužnost izrade prijedloga odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja za davanje koncesije i prijedlog odluke o poništenju postupka davanja koncesije. Ovim Zakonom uvodi se i mogućnost imenovanja jednog stručnog povjerenstva za davanje više koncesija, s time da se mora raditi ili o koncesijama za javne usluge ili o koncesijama za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra (dakle, ne za koncesije za javne radove) koje imaju isti ili sličan predmet. Isto je uvedeno radi veće učinkovitosti i ekonomičnosti.

Članak 15. – ovim člankom uređeno je postupanje pri utvrđivanju ima li koncesija za javne radove i koncesija za javne usluge obilježja javno-privatnog partnerstva.

Članak 16. – ovim člankom uređena je izrada i postupanje s dokumentacijom za nadmetanje, te je propisana zabrana postupanja koje bi rezultiralo ograničenjem tržišnog natjecanja.

Članak 17. – sadržaj dokumentacije za nadmetanje uređen je puno opširnije i detaljnije od istoga u ZoK-u 08.

Članak 18. – člankom je određena obveza davatelja koncesije da prije početka postupka davanja koncesije u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije navede jamstvo za ozbiljnost ponude koje ponuditelj mora dostaviti.

Vrsta i vrijednost jamstava i instrumenata osiguranja određuju se, na temelju procjene davatelja koncesije, ovisno o posebnostima davanja pojedine vrste koncesije. Potom se uređuje i povrat jamstva za ozbiljnost ponude. Kod koncesija za javne radove, primjenjuju se i odgovarajuće odredbe propisa kojim se uređuje javna nabava.

Rok za povrat neiskorištenog jamstva produžen je u odnosu na rješenje iz ZoK-a 08 zbog uzimanja u obzir činjenice da bi jamstvo moralo biti na raspolaganju davatelju koncesije do trenutka potpisivanja ugovora o koncesiji.

Članak 19. – uvodni članak Glave koja uređuje postupak davanja koncesija određuje njegov početak i završetak. Pitanja postupka davanja koncesija različito su uređena za, s jedne strane, sve koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge čija je procijenjena vrijednost veća od 5.000.000,00 EUR (bez PDV-a, u kunskoj protuvrijednosti), te s druge, koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra i koncesije za javne usluge čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 5.000.000,00 EUR (bez PDV-a, u kunskoj protuvrijednosti). Na koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge iznad 5 milijuna eura primjenjuju se

odgovarajuće odredbe propisa o javnoj nabavi, te se na njih ne odnose ostale odredbe ove Glave Zakona. Na koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra te koncesije za javne usluge ispod 5.000.000,00 EUR primjenjuju se u potpunosti odredbe svih Glava ovog Zakona, te se u slučajevima koja nisu uređena ovim Zakonom pitanja postupka mogu pobliže urediti posebnim zakonom, no uz obvezno poštivanje načela postupka davanja koncesija određenih ovim Zakonom.

Iznimka od pravila da se na sve koncesije za javne radove primjenjuju propisi za javnu nabavu uređena je također u ovom članku, a odnosi se na koncesije za javne radove koje daje sektorski naručitelj (u smislu propisa o javnoj nabavi) i to u području plina, toplinske i električne energije, za vodoopskrbu, istraživanje ili vađenja nafte, plina, ugljena ili drugih krutih goriva, za prijevozne usluge, za djelatnosti zračnih, morskih i riječnih luke, te za poštanske usluge. Na postupak davanja tih koncesija primjenjuju se odredbe ovog Zakona pri čemu se određena pitanja davanja koncesije mogu pobliže urediti posebnim zakonom, uz obvezno poštivanje načela postupka davanja koncesije.

Članak 20. – u ovom članku navedena su načela kojih se davatelj koncesije treba pridržavati prilikom provođenja postupka davanja koncesija. Načela su temeljena na propisu kojim se uređuje javna nabava, te se imaju ujedno primjenjivati i u svim posebnim propisima kojima se uređuju koncesije i koji se usklađuju s ovim Zakonom. Radi se o načelima na kojima počiva djelovanje tijela javne vlasti ne samo u području davanja koncesija, već i u svakom drugom postupanju u obavljanju svojih ovlasti. Radi se, između ostalog, o načelima na kojima počiva ustavni poredak Republike Hrvatske i načelima na kojima počiva ustroj i djelovanje Europske unije.

Članak 21. – ovim člankom navodi se sadržaj obavijesti o namjeri davanja koncesije, te pravila vezana uz objavu iste. Obavijest o namjeri davanja koncesija objavljivat će se na standardnom obrascu kojeg će Ministarstvo financija objaviti na svojim internetskim stranicama. Uvedena je obveza objave zasebnih obavijesti za svaku pojedinu koncesiju, čime je isključena mogućnost objave jedne obavijesti o namjeri davanja više koncesija. Iznimka je područje zdravstva.

Članak 22. – ovim člankom uređeni su neki detalji vezani za dostavu ponude u postupku davanja koncesije, a koji se odnose na rok za dostavu ponude, mogućnost izmjene ponude, rok valjanosti ponude.

Članak 23. – ovim člankom opisan je dio postupka koji nije bio uređen ZoK-om 08, naime, javno otvaranje ponuda.

Članak 24. – ovim člankom opisani su pregled i ocjena ponuda dostavljenih u postupku davanja koncesije. Detaljno je opisana i nevaljana ponuda, te slučajevi u kojima je potrebno tražiti dodatna pojašnjenja ili dopune ponuda.

Članak 25. – u ovome članku navode se izričito kriteriji na kojima se temelji odabir ponude.

Članak 26. – odluka o davanju koncesije, koju uređuje ovaj članak, za razliku od rješenja iz ZoK-a 08, nosi drugi naziv jer predstavlja krajnji akt dva oblika postupaka davanja koncesija – redovni postupak davanja koncesija (odabirom najpovoljnije ponude) te postupak davanja koncesije na zahtjev. Određuje se, također, i rok u kojem davatelj mora donijeti odluku o davanju koncesije.

Članak 27. – ovaj članak navodi sadržaj odluke o davanju koncesije. Istim se člankom određuje da se pored odredbi navedenih u istome, odluka o davanju koncesije može sadržavati i druge odgovarajuće podatke u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, podnesenom ponudom, te posebnim zakonima kojima se uređuju koncesije.

Članak 28. – člankom se navode razlozi zbog kojih davatelj koncesije poništava postupak davanja koncesije. To se čini odlukom o poništenju postupka davanja koncesije koju donosi davatelj koncesije (na prijedlog stručnog povjerenstva). Svi ponuditelji moraju biti obaviješteni o poništenju.

Članak 29. – ovim člankom uređeno je davanje koncesije na zahtjev, kao iznimka. Detaljnije su određeni slučajevi (četiri slučaja) kada je moguće dati koncesiju na zahtjev, sadržaj zahtjeva za dobivanje koncesije te uvjeti donošenja odluke o davanju koncesije na zahtjev.

Članak 30. – ovim člankom uređene su radnje vezane uz sklapanje ugovora o koncesiji. Naveden je rok u kojem davatelj koncesije mora najpovoljnijem ponuditelju ponuditi sklapanje ugovora, te oblik ugovora. U članku je i izričito navedeno da je pravo koje se primjenjuje na ugovor o koncesiji pravo Republike Hrvatske.

Članak 31. – ovim člankom uređena je obveza prikupljanja potrebnih jamstava i drugih instrumenata osiguranja naplate naknade za koncesiju, kao i način njihova čuvanja

Članak 32. – ovim člankom uređeno je postupanje novog tijela – povjerenstva za praćenje provedbe ugovora o koncesiji s obilježjima javno-privatnog partnerstva

Članak 33. – ovim člankom se pobliže utvrđuje sadržaj ugovora o koncesiji.

Članak 34. – naknada za koncesiju određena je kao obveza koja za koncesionara proizlazi iz ugovora o koncesiji (osim u iznimnom slučaju kada se ne mora ugovoriti jer nije ekonomski opravdana). Ovi člankom detaljnije su propisana pravila za određenje njene visine, oblika i načina plaćanja.

Članci 35. do 37. – ovim člancima uređena je zastara u postupcima naplate naknade za koncesiju.

Članak 38. – ovim člankom izričito je određeno da se ugovor o koncesiji sklapa na određeno vrijeme. Točno trajanje ne može biti propisano općim zakonom, što ovaj jest, već je ostavljeno na točno uređenje posebnim zakonima imajući na umu posebnosti različitih predmeta koncesije. Člankom se uvodi i nova obveza za davatelje koncesija, ponajprije radi uklanjanja problematike s kojom su se davatelji koncesija često susretali za vrijeme primjene ZoK-a 08. Naime, kako su u određenim slučajevima davatelji koncesija propuštali na vrijeme pokrenuti postupke davanja koncesija, kada bi istekao jedan ugovor o koncesiji, a drugi još ne bi bio potpisan dolazilo bi do situacija u kojima neke, za krajnje korisnike važne djelatnosti, ne bi bile obavljane. Upravo radi toga, no i radi svih ostalih slučajeva u kojima je iz raznih razloga potrebno osigurati kontinuirano obavljanje djelatnosti koncesije, uvodi se obveza pokretanja novog postupka davanja koncesije najmanje 9 mjeseci prije isteka roka na koji je postojeća koncesija dana.

Članci 39. i 40. – ovim člancima uređena je mogućnost izmjene ugovora o koncesiji, uz navođenje svih posebnosti, kao i izmjene ugovora o koncesiji.

Članak 41. – ovaj članak uređuje prijenos ugovora o koncesiji.

Članak 42. – ovim člankom uređuje se mogućnost osnivanja založnog prava na koncesiji.

Članak 43. – ovaj članak uređuje mogućnost sklapanja s trećim osobama podugovora o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije, dakle djelatnosti koje nisu djelatnost predmeta koncesije već su s njome povezane tako što služe njenom obavljanju ili su potrebne za njeno uspješno izvršenje, kao npr. obavljanje različitih ugostiteljskih djelatnosti na odmorištima na auto-cesti, ili benzinske pumpe u marinama. Uređena je i mogućnost sklapanja ugovora o podkoncesije, kao novina u odnosu na ZoK 08., no samo na temelju ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Članci 44. do 47. – ovim člancima nabrajaju se i opisuju načini prestanka koncesije.

Članak 48. – ovim člankom određeno je da o žalbama u vezi s postupcima davanja koncesija rješava Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave.

Članak 49. – za sporove koji nastanu ili bi mogli nastati iz ugovora o koncesiji određena je mogućnost strankama ugovora o koncesiji da ih podvrgnu arbitraži. Mjesto arbitraže mora biti na području Republike Hrvatske, pravila postupka moraju biti u skladu s propisom kojim se uređuje arbitraža, a mjerodavno pravo za rješavanje spora mora biti pravo Republike Hrvatske. U slučaju da ugovorne stranke ne iskoriste mogućnost ugovaranja arbitražnog rješavanja sporova, određuje se isključivo nadležnim mjesno nadležan trgovački sud prema sjedištu davatelja koncesije.

Članak 50. – ovim uvodnim člankom Glave VII. opisuje se politika koncesija.

Članak 51. – ovim člankom propisuje se obveza davatelja koncesije za stalnim praćenjem izvršavanja obveza od strane koncesionara, poduzimanja svih mjera potrebnih radi naplate naknada za koncesiju te redovitog izvješćivanja Ministarstva financija i Državnog odvjetništva kod nepoštivanja ugovornih odredbi.

Članci 52. do 55. – ovim člancima uređuje se područje nadzora obračunavanja i plaćanja naknada za koncesiju.

Naime, nadzore u vezi s izvršavanjem obveza prema državnom proračunu Republike Hrvatske preuzete ugovorom o koncesiji, ugovorom o zakupu ili drugim aktom na temelju kojega se koristi neko javno dobro u proteklom je razdoblju obavljalo Ministarstvo financija-Financijska policija temeljem odredbe članka 5. stavka 2. točke 3., odnosno točke 4. Zakona o Financijskoj policiji (Narodne novine, br. 177/2004 i 55/2011).

Navedeni zakon prestao je važiti danom stupanja na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Financijskoj policiji (Narodne novine, broj 25/2012), a Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine, br. 32/2012 i 67/2012) propisano je da će poslove financijskog nadzora zakonitosti, pravilnosti i pravodobnosti prijava i uplata naknada za koncesiju obavljati Ministarstvo financija-Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor.

Stoga se odredbama ovih članaka Zakona o koncesijama pobliže uređuje postupak nadzora zakonitosti, pravilnosti i pravodobnosti prijava i uplata naknada za koncesiju.

U tom smislu propisuje se da ministarstvo nadležno za financije postupke nadzora može provoditi bez zahtjeva i na zahtjev davatelja koncesije (članak 52. stavci 1. i 2. ovoga Zakona). U stavcima 3. do 7. istog članka propisuje se da postupak nadzora provode inspektori ministarstva nadležnog za financije, njihova ovlaštenja te službene iskaznice čiji će oblik i sadržaj propisati ministar financija.

U članku 53. propisuje se nalog kao temelj za početak nadzora, njegov sadržaj i uručenje koncesionaru.

U članku 54. propisuje se primjena Zakona o općem upravnom postupku kao postupovnog propisa (stavak 1.).

S obzirom da je riječ o nadzoru obračunavanja i plaćanja obveza koje su po svojoj naravi javna davanja propisuje se supsidijarna primjena Općeg poreznog zakona za pojedina pitanja koja su specifična za upravno područje naknada za koncesije (stavak 2.)

Naime Opći porezni zakon za razliku od Zakona o općem upravnom postupku detaljnije razrađuje pitanja postupka nadzora, pobliže određuje pojam poduzetnika i gospodarske djelatnosti, oblik i sadržaj akata koji se donose u postupku, vođenje poslovnih knjiga i evidencija, prava i obveze stranaka u postupku te izvršenje rješenja.

Manje obračunane i neuplaćene obveze po osnovi naknade za koncesiju utvrđuju se rješenjem protiv kojega je dopuštena žalba (stavak 4).

Propisuje se i obveza davatelja koncesije da surađuje s nadzornim tijelima te obveza da u pisanom obliku obavijesti ministarstvo nadležno za financije o uočenim nepravilnostima i poduzetim mjerama.

Članak 56. – ovim člankom uređena je obveza davatelja koncesija a koja se odnosi na izradu planova davanja koncesija i dostavu istih Ministarstvu financija. Naveden je i sadržaj plana koncesija.

Članak 57. – ovim člankom opisan je Registar koncesija, a navedeno je i tijelo nadležno za njegovo vođenje.

Članak 58. – ovaj članak propisuje rok u kojemu davatelj koncesije mora dostaviti Ministarstvu financija ugovor o koncesiji, te ga obavijestiti o svim promjenama iz ugovora o koncesiji.

Članci 59. do 61. – ovim člancima propisana je prekršajna odgovornost osobe u slučaju nepoduzimanja svih mjera potrebnih radi naplate naknade za koncesiju, nedostavljanja podataka registru koncesija, neplaćanja naknade za koncesiju, te su određene sankcije za slučaj počinjenja tih prekršaja.

Članak 62. – ovom prijelaznom odredbom određeno je da postupci davanja koncesija i nadzora koji su započeli prije stupanja na snagu ovog Zakona, te sudski ili drugi postupci koji se vode povodom istih, dovršit će se prema odredbama propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Također je propisana obveza davatelja koncesija u postojećim ugovorima o koncesijama zatražiti, ako nemaju, dostavu odgovarajućih instrumenata osiguranja provedbe tih ugovora. Određena je i obveza davateljima koncesija s obilježjima javno-privatnog partnerstva čiji su ugovori u provedbi, osnovati povjerenstvo za praćenje provedbe tih ugovora.

Članak 63. – člankom se propisuje obveza davatelju koncesije koji je dužan pokrenuti postupak upisa u zemljišne knjige svih ugovora o koncesijama koji se odnose na nekretnine, a koji još nisu upisani u zemljišne knjige, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, te obvezu obavijestiti Ministarstvo financija, a radi evidencije u Registru koncesija.

Članak 64. – ovom završnom odredbom propisuje se prestanak važenja Zakona o koncesijama (Narodne novine, broj 125/2008), te razdoblje do kojeg važi Pravilnik o ustroju i vođenju Registra koncesija (Narodne novine, br. 9/2009 i 22/2012), a ministar financija se obvezuje donijeti novi pravilnik o vođenju registra koncesija kao i pravilnik kojim se uređuju iskaznice inspektora koji provode nadzor.

Članak 65. – ovim člankom se propisuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Nakon saborske rasprave o Nacrtu prijedloga Zakona o koncesijama te sagledavanja stručnih prijedloga, predložene izmjene u Konačnom prijedlogu Zakona o koncesijama imaju za cilj u identificiranim područjima jasnije definirati postupanja davatelja koncesija i odrediti prava koncesionara iz ugovora o koncesiji.

Između ostaloga, isto podrazumijeva i mogućnost davanja podkoncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, jer ovu vrstu odnosa nije moguće ostvariti korištenjem drugih pravnih instituta na području korištenja pomorskog dobra.

Radi učinkovitijeg upravljanja javnim financijama te minimiziranja rizika kojima je izložen državni proračun i/li proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nužno je uvesti u sam Zakon rješenje kojim će se obvezati davatelje koncesija s obilježjima javno-privatnog partnerstva da redovito i učinkovito nadziru provedbu tih ugovora o koncesijama. Stoga je ovim Konačnim prijedlogom Zakona uvedeno povjerenstvo za praćenje ugovora o koncesijama s obilježjima javno – privatnog partnerstva.

Nadalje, a s ciljem jasnijeg određenja pojma zastare kod naplate naknade za koncesiju, ovim Zakonom se isto rješava tako da se olakšava određenje iznosa dugovanja i vremenskog obuhvata sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima što će olakšati postupanja u slučajevima naplate duga i/li eventualnih nagodbi sukladno odredbama ovog zakona, propisa koji uređuju nadležnost i postupanje državnih odvjetništava, te posebnih zakona koji uređuju pojedinu vrstu koncesije.

Uvodi se i obveza davatelja koncesije da redovito prati valjanost instrumenata osiguranja priloženih uz same ugovore o koncesiji, čime se stvaraju uvjeti jačanja discipline u području davanja koncesija, a s jasnijim pretpostavkama za postupanje nadzornih službi Ministarstva financija.

Osim navedenih izmjena, u dijelovima teksta izvršene su određene izmjene radi nomotehničkih unapređenja.

U odnosu na Nacrt prijedloga Zakona o koncesijama, u nastavku se navode najvažnije izmjene.

U članku 1. promijenjena je definicija koncesije iz prethodne kao „ugovorom uređenog pravnog odnosa“ u „pravo“, a radi usklađenja sa Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima u dijelu kojim se uređuje založno pravo, budući da jedino definicijom koncesije kao prava moguće ostvariti založno pravo na koncesiji – institut prijeko potreban kod velikih projekata.

U **članku 4.** dodan je i Hrvatski sabor kao davatelj koncesije te je u tom slučaju određena mogućnost da pripremne radnje i sam postupak davanja koncesija provodi nadležno ministarstvo.

U **članku 5.** dodana su područja medijskih usluga televizije i radija te slobodne zone kao područja u kojima je moguće dati koncesiju.

U **članku 8.** dodatno se uređuju imovinskopравни odnosi. Tako se uređenje korištenje nekretnine koja je u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno davatelja koncesije, i određenja naknade za isto, kao i prava služnosti koje je potrebno na takvim nekretninama radi pristupa onima na kojima se vrši djelatnost koncesije. Propisana je i obveza uređenja imovinskopravnih odnosa na nekretnini koja nije ni u vlasništvu Republike Hrvatske ni davatelja koncesije. Omogućuje se posebnim zakonima da u skladu s načelima iz ovog članka urede pitanje rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na drugačiji način, točnije uvođenjem ovakve obveze koncesionaru.

U **stavku 4. članka 12.** smanjena je vrijednost donjeg praga izrade skraćene, odnosno sažete studije opravdanosti s 5 milijuna eura na 2 milijuna eura, imajući u vidu strukturu većine koncesija. Na taj način se omogućava detaljniji pristup uređenju većeg broja koncesija i određenja pravilne i realne vrijednosti koja će biti sadržana u budućem ugovoru o koncesiji.

U **stavku 6. članka 12.,** učinjene su izmjene nakon konzultacija sa strukom i relevantnim nositeljima JPP projekata, a što posebice uključuje Agenciju za JPP i novi Zakon o JPP. Na ovaj način se jasnije određuje postupanje u smislu javno-privatnog partnerstva što će smanjiti moguće nedoumice prilikom postupanja pojedinog nositelja ovih projekata.

U **stavku 1. članka 13.** i posredno vezanim stavcima uvodi se kulturno dobro i zdravlje čime se upotpunjuje studija opravdanosti. Ovo je bio prijedlog i tijekom saborske rasprave u prvom čitanju ovog Zakona.

U **stavku 3. članka 13.** uvođenjem koncesije na zahtjev i podkoncesije koja je definirana ovim zakonom i dodacima u odnosu na prvo čitanje, nužno je bilo jasno definirati da se u samoj studiji opravdanosti mora predvidjeti i mogućnost postojanja potrebe za ovom vrstom dodjele koncesije, te podkoncesije za gospodarsko korištenje općeg i drugog dobra koja je isključivo vezana uz pomorsko dobro. Na taj način davatelj koncesije s dužnom pažnjom mora voditi brigu o mogućnostima nastanka ovih slučajeva što se predviđa i studijom opravdanosti, a slijedom toga i u okviru dokumentacije za nadmetanje. Time se u svojoj naravi povećava transparentnost postupanja davatelja, odnosno jasnoća postupanja zainteresiranih gospodarskih subjekata prilikom postupka davanja koncesije – nadmetanja.

U **članku 15.** jasnije se specificira primjena odredbi novog Zakona o javno – privatnom partnerstvu. Ova definicija sadržana u ovom stavku ima za cilj umanjiti moguće nedoumice u postupanju stručnog povjerenstva što se u praksi pokazalo kao jedan od važnijih elemenata prilikom kojih se donosi odluka stručnog povjerenstva.

U **članku 19.,** radi usklađenja sa Zakonom o javnoj nabavi promijenjen je trenutak početka postupka davanja koncesije. Umjesto prijašnjeg razlikovanja između postupaka za davanje koncesije za javne radove i koncesije za javne usluge iznad određene vrijednosti, na koje su se primjenjivala sva pravila postupka određena Zakonom o javnoj nabavi, i postupaka

za davanje koncesija za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra i koncesija za javne usluge ispod određene vrijednosti, za koje je bilo određeno da počinje danom objave obavijesti o namjeri davanja koncesije, sada je propisano da svi postupci za davanje koncesija počinju danom slanja obavijesti o namjeri davanja koncesije na objavu – kao što stoji u Zakonu o javnoj nabavi.

U **stavku 4. članka 21.** isključeno je zdravstvo prilikom obavijesti o namjeri davanja koncesije pri čemu se za zdravstvo ne primjenjuje načelo „jedna obavijest - jedan postupak“. Ovakva promjena unijeta je sukladno postojećim iskustvima. Naime, tijekom primjene važećeg Zakona o koncesijama, sektorski zakon koji regulira zdravstvenu zaštitu predvidio je dodjele koncesija iz svojeg područja koji se daju na razini županija, odnosno gradova. Pritom se u samom nadmetanju radi jeftinijeg postupka uvodi odredba kako se u Obavijesti o namjeri davanja koncesije u području zdravstva dozvoljava više koncesija istog obilježja što je praksa pokazala kao jedini mogući način provedbe velikog broja natječaja u ovom području.

U **članku 24.** pojedini akti u postupku davanja koncesija su imenovani u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku (o odbijanju nevaljane ponude donosi se rješenje a u slučaju potrebe dopune ponude zaključak).

Stavak 1. članka 29. predstavlja novinu i primjenjuje se isključivo za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra. Pritom se u drugoj alineji davanje koncesije na zahtjev omogućuje gospodarskom subjektu kojemu je to nužno radi provedbe ne samo ugovora o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina već i za istraživanje mineralnih sirovina. U trećoj alineji jasnije se definira kada nastupaju date okolnosti, a čime se naročito pokriva segment korištenja tehnoloških voda, ali i određeni drugi segmenti koji predstavljaju ekonomski logično i opravdano postupanje u kojem neće biti štete za davatelja koncesije. Stavkom 2., koji je dodan u odnosu na NPZ u prvom čitanju, definira se jasna obveza davatelja koncesije koji mora u dokumentaciji za nadmetanje, studiji opravdanosti i ugovoru o koncesiji vezano za koji se daje koncesija na zahtjev predvidjeti mogućnost davanja koncesije na zahtjev čime se znatno smanjuje mogućnost postupanja suprotno načelima članka 20. ovog Zakona. Sam postupak odlučivanja o zahtjevu za davanjem koncesije je skraćen s 90 na 60 dana, radi usklađenja sa Zakonom o općim upravnom postupku. Također je uveden rok u kojem Ministarstvo financija mora dati svoje mišljenje na prijedlog odgovora podnositelju zahtjeva za koncesiju.

U **članku 31.** dodan je novi stavak (2.) kojim je uređena posljedica nedostavljanja zatraženih instrumenata osiguranja za provedbu ugovora o koncesiji. Naime, određeno je da ugovor neće biti niti sklopljen ako odabrani ponuditelj u određenom mu roku ne dostavi odgovarajuće instrumente osiguranja.

Člankom 32. definira se dužnost davatelja koncesije da osnuje povjerenstva za praćenje provedbe ugovora o koncesiji koja ima obilježja javno – privatnog partnerstva. Uzimajući u obzir dosadašnja iskustva, te značaj koncesija koje imaju obilježja javno – privatnog partnerstva nužno je i zakonski definirati obvezu davatelja da redovito prati izvršenje/provedbu ovakvih ugovora, jer se na taj način nastoje minimizirati rizici koji mogu nastupiti uslijed izvršavanja višegodišnjih ugovora, a radi nastupanja različitih okolnosti. U takvim slučajevima moguć je utjecaj na državni ili proračun jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave što u svakom slučaju treba pratiti i o tome pravovremeno izvještavati davatelja, odnosno ministarstvo nadležno za financije.

Stavkom 10. članka 34. definira se postupanje koje je primjećeno od strane inspekcijskih službi, bivše financijske policije, te nadležne ustrojstvene jedinice Ministarstva financija zadužene za proračunski nadzor i nadzor koncesija. U nekim slučajevima događa se da pojedini gospodarski subjekti i/li fizičke osobe obavljaju djelatnost za koju je predviđena obveza sklapanja ugovora o koncesiji, a bez sklopljenog ugovora o koncesiji. Iako se pritom radi o posebnom, izvanugovornom, odnosu, ovim stavkom propisano je da je kazna po rješenjima obračunatim u postupku nadzora osoba koje su obavljale tu djelatnost prihod državnog proračuna.

Člancima 35., 36. i 37. definira se pitanje zastare usklađene s odredbama kojima se u svojoj naravi uređuju obvezni odnosi (Zakon o obveznim odnosima), te se uvođenjem ove odredbe pojednostavljuje postupanje u različitim slučajevima i postojanju dugovanja koncesionara, a prilikom sporova, te utvrđivanja dugovanja koje je dužan platiti koncesionar.

U **članku 41.**, koji uređuje prijenos ugovora o koncesiji, dodano je da se prijenos ugovora o koncesiji može dogoditi i unutar ostvarenja založnog prava na koncesiji, što je onda detaljnije uređeno člankom 42.

U **članku 42.** detaljnije je uređeno založno pravo na koncesiji. Uređeno je tko može biti vjerovnik – samo financijska institucija koja ima prema tražbine prema koncesionaru temeljem ugovora o kreditu danog radi provedbe ugovora o koncesiji. Ako se zalogom osigurana tražbina ne ispuni o dospeljeću, založni vjerovnik ovlašten je ostvariti svoje pravo na namirenje te tražbine prijenosom koncesije na treću osobu koja ispunjava uvjete sposobnosti određene za koncesionara u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije, uz prethodnu suglasnost davatelja koncesije. Također je određeno da se vrijednost koncesija mora procijeniti prilikom ostvarenja prava na namirenje, radi utvrđivanja odnosa vrijednosti koncesije s vrijednosti tražbine založnog vjerovnika.

Stavcima 4. do 13. članka 43. definira se pitanje podkoncesije koje je specifično isključivo za pomorsko dobro, a nužno je za urediti radi razvoja ovog prirodnog bogatstva što se posebice ogleda u pitanjima izgradnje luka nautičkog turizma. Jasnije obrazloženo, u okviru projekata koncesija za luke nautičkog turizma gdje su sastavni dio ovih luka benzinske postaje nije moguće koristiti bilo koji drugi oblik odnosa, poput zakupa prostora za benzinske pumpe, te se jasno određuje nužnost podkoncesije. Uvođenjem podkoncesije omogućava se razvoj ovih luka i jednostavnije postupanje kako koncesionara tako i davatelja koncesije. Načela kojima se daje podkoncesija ne odudaraju od načela navedenih u ovom Zakonu za davanje koncesije, tako da je osigurana zaštita davatelja koncesije i javnog interesa koji je povezan uz pomorsko dobro.

Člankom 50. jasnije je određena politika koncesija, a radi jasnijeg definiranja položaja Ministarstva financija kao nadležnog središnjeg tijela državne uprave koje je zaduženo za izgradnju učinkovitog sustava koncesija u RH, te omogućavanja razvoja instituta koncesije s ciljem jačanja investicijskih aktivnosti, te ostalih koristi koje mogu proisteci iz sustava koncesija.

Stavkom 9. članka 52. uređuje se mogućnost provođenja nadzora u slučajevima postojanja sumnje da gospodarski subjekt ili fizička osoba obavlja djelatnost za koju je potrebna koncesija, a bez sklopljenog ugovora o koncesiji. Uzimajući u obzir postojanje nezakonitih postupanja, Ministarstvo financija će činiti napore pri suzbijanju ovog dijela sive

ekonomije koja je bila prisutna u prijašnjim razdobljima, a definiranjem ove odredbe se jasno određuje nadležnost Ministarstva financija.

U **članku 54.** umjesto ustrojstvene jedinice Ministarstva financija u čijem je djelokrugu drugostupanjski upravni postupak, za rješavanje o žalbi protiv rješenja inspektora Ministarstva financija kojim se nalaže uplata obveze po osnovi naknade za koncesiju (kada koncesionar naknadu za koncesiju nije obračunao ili je manje obračunao, nije uplatio ili je manje uplatio) nadležno je drugostupanjsko tijelo.

U **članku 60.** izmijenjena je prekršajna odredba tako da je osim odgovornosti samo odgovorne osobe kod davatelja koncesije za nedostavljanje odnosno nedostavljanje u roku podataka Ministarstvu financija radi upisa u Registar koncesija uvedena i odgovornost pravne osobe ovlaštene za davanje koncesije, te je propisana novčana kazna u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

U **članku 62.** postavljen je i rok (60 dana od primitka zahtjeva davatelja koncesije) u kojem postojeći koncesionari (u koncesijama s JPP obilježjem) moraju dostaviti instrumente osiguranja za provedbu ugovora o koncesiji za preostalo razdoblje njihova trajanja, te je određeno da se ti ugovori raskidaju ukoliko koncesionar u roku ne dostavi tražene instrumente osiguranja. Također je dodana odredba o promjeni praga (novčane vrijednosti koncesija za javne usluge o kojima ovisi vrsta postupka davanja koncesije) nakon pristupanja RH EU – umjesto postojećeg od 5.000.000,00 eura u kunsnoj protuvrijednosti primjenjivat će se vrijednosti koje EK objavljuje u službenom listu.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Na prvom čitanju u Hrvatskom saboru raspravljen je Nacrt prijedloga Zakona o koncesijama. Sagledane su sve primjedbe koje su proizašle iz saborske rasprave, pri čemu je veći do primjedbi prihvaćen, a što je detaljnije navedeno u Glavi IV. ovog Konačnog prijedloga.

U odnosu na raspravu provedenu na saborskim odborima koji su održani prije same rasprave u Hrvatskom saboru, razmotrene su primjedbe koje su bile dio rasprave, te se u nastavku daje kratki opis stajališta predlagatelja u odnosu na neprihvaćene primjedbe.

Odbor za pravosuđe

Odbor za pravosuđe savjetovao je nomotehničku doradu pojedinih odredaba Zakona, čemu se nastojalo udovoljiti. Također je predloženo da se razmotre odredbe Zakona koje opisuju načine prestanka koncesije na način da diskrecijska prava davatelja koncesije pri donošenju odluke o jednostranom raskidu ugovora o koncesiji svedu na najmanju moguću mjeru, te da se u tu svrhu u obrazloženju tih odredbi unesu jasni statistički pokazatelji o slučajevima neispunjavanja obveza iz ugovora o koncesiji.

Predlagatelj ne smatra odredbe o jednostranom raskidu ugovora o koncesiji ugrožavajućim za prava koncesionara. Odredbama su navedeni slučajevi koji su jasni, te ne

mogu biti detaljniji jer je potrebno imati na umu da je Zakon o koncesijama opći zakon na kome je da propiše primjenjiva pravila za dvadesetak različitih područja u kojima je moguće davati koncesije. Bilo bi stoga, neprimjereno svrsi uređenja sustava koncesija, previše usko i nefleksibilno urediti pojedine radnje u samom koncesijskom odnosu.

Vezano za različite statističke podatke iz sustava koncesija, predlagatelj namjerava iznijeti pred Hrvatski sabor posebno izvješće o stanju sustava koncesija.

Kluba zastupnika HDZ-a

Klub zastupnika predložio je da se u članku 5. Konačnog prijedloga Zakona o koncesijama unese odredba prema kojoj se odredbe Zakona neće primjenjivati na velike infrastrukturne objekte kao što su, primjerice, Hrvatske autoceste i željeznice i da će se postupci davanja koncesija u tim slučajevima urediti posebnim zakonom.

Predlagatelj ističe da je Zakon o koncesijama krovni zakon koji uređuje pitanje davanja koncesija, te ostala načela sadržana u samom zakonu, dok posebni propisi detaljnije opisuju i određuju postupanja u pojedinim specifičnim slučajevima.

Davanje koncesija za infrastrukturu uređeno je u okviru posebnih zakona koji uređuju pitanja autocesta i željeznica. Iz navedenog proizlazi kako je na ovaj način zakonskim okvirom dovoljno jasno određeno postupanje, a poglavito načela kojima se određuju obveze koje se odnose na samo nadmetanje, te kriteriji koji se na to primjenjuju. U konkretnim slučajevima radi se o strogoj primjeni načela koja su preuzeta iz pravne stečevine Europske unije i izuzimanje davanja ovakvih vrsta koncesija predstavljalo bi kršenje zakonodavnog okvira koji je usklađen s pravnom stečevinom EU, te je implementiran u regulatorni okvir postupanja uređenih Zakonom o javnoj nabavi i ostalim podzakonskim propisima koji reguliraju pitanja/područje javne nabave. U tom smislu, ovakvim izuzećem Republika Hrvatska bi kršila načela i zakonodavstvo u odnosu na EU što bi imalo negativne posljedice u postupku ulaska u EU, odnosno samom monitoringu koji je dio procesa ulaska.

Posebna pitanja koja se odnose na područje infrastrukture i kao što je istaknuto u području autocesta i željeznica moguće je definirati i oblikovati u okviru posebnih zakona ili zakona koji bi posebice uređivao ovo pitanje, pri čemu napominjemo da bi eventualni novi zakonski propis(i) morali nužno slijediti načela koja su sadržana kako u Zakonu o koncesijama, tako i u zakonskom okviru koji uređuje pitanje javne nabave.

Ostale primjedbe – saborska rasprava

Ostale primjedbe tijekom saborske rasprave bile su usmjerene pitanjima strateškog upravljanja prirodnim bogatstvima u sustavu davanja koncesija s napomenama da se isti mora u najvećoj mjeri poštivati radi zaštite nacionalnih interesa, te u većoj mjeri maksimizirati koristi za građane Republike Hrvatske, te onemogućiti nanošenje gospodarske štete nerazumnim davanjem koncesije što je ocijenjeno kao krajnje važno pitanje.

Krovni Zakon o koncesijama u tom smislu regulira pitanja davanja koncesija na transparentan način pri čemu su prilikom provođenja postupka davanja koncesija davatelji koncesija obvezni, u odnosu na sve pravne i fizičke osobe, poštovati načelo slobode kretanja

robe, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga, načelo učinkovitosti, kao i ostala temeljna načela iz Ustava Republike Hrvatske te Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

U Konačnom prijedlogu Zakona o koncesijama s ciljem stvaranja jasnijeg okvira postupanja prilikom davanja koncesija vodi se računa i stvaraju se uvjeti učinkovitim korištenju instituta koncesije, te se cjelovitim pristupom određuju okviri koji će u skladu s prethodno navedenim načelima, zaštititi strateške interese u pojedinim granama u kojima je moguće ostvariti pravo na koncesiju. U smislu uočenih problema i moguće evazije koja se odnosi na plaćanja koncesijskih naknada, Konačnim prijedlogom Zakona o koncesijama znatno je pojačano područje nadzora koji provodi Ministarstvo financija što će u konačnici doprinijeti jačanju discipline koncesionara i davatelja koncesija, te onemogućavanju postupanja kojim bi se nanijela šteta Republici Hrvatskoj. Treba napomenuti kako osim Ministarstva financija, svaki davatelj koncesije mora provoditi nadležne inspekcijske nadzore i surađivati s državnim odvjetništvima, a što je od iznimnog značaja, te se u smislu prakse većim dijelom provodi od 2007. godine, a novom ustrojstvenom jedinicom Ministarstva financija nadležnom za nadzor nad proračunskim sredstvima i koncesijama dobiva dodatno na značaju.

Osim predviđenog nadzora koncesionara, ovim Zakonom se predviđa i odgovornost davatelja koncesija u slučaju nepostupanja prilikom uočenih nepravilnosti postupanja koncesionara čime se davatelji dodatno potiču na pornije praćenje svih činjenica tijekom trajanja ugovora o koncesiji. Isto je sadržano i dijelom u dodatnim odredbama, opisanim u Glavi IV. obrazloženja Zakona. Time su razmotreni pojedini slučajevi koji su na primjeren način regulirani i krovim zakonom.

Osim krovim zakonom, definiranje same politike koncesija koja je sadržana u osamnaest (18) sektorskih zakona, pripada pojedinom zakonu koji uređuje pitanja specifična za pojedinu koncesiju. Pritom svaki od navedenih sektorskih (posebnih) zakona samostalno i u okviru zadanom samim krovim zakonom određuje specifičnosti davanja koncesija, određenja minimalnih naknada za pojedine koncesije, te ostale odredbe koje moraju jamčiti pravednost postupanja i ujedno zaštitu strateških područja/interesa Republike Hrvatske u pogledu prirodnih bogatstava ili infrastrukture.

Primjena novih kriterija i određenje okvira za pojedinu vrstu koncesija mora biti dizajnirana u okviru nadležnosti pojedinog resora bilo da se radi o propisima koji se odnose na središnja tijela državne uprave ili jedinicama lokalne, područne (regionalne) samouprave. Zakon o koncesijama kao krovni zakon ne može na jednom mjestu regulirati sve specifičnosti sadržane u spomenutim sektorskim (posebnim) zakonima, već je namjera ovog zakonskog propisa dati učinkovit okvir za davanje koncesija u svakom pojedinom području, a što je usklađeno sa svim dionicima na području koncesija, te usklađeno i tijekom pregovora s EU u kojima se slijedila najbolja međunarodna praksa.